

दल विभाजनसम्बन्धी

अध्यादेशविरुद्ध सर्वोच्चमा ६ रिट दर्ता

दुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

मन्त्रिपरिषदको सिफारिसमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले जारी गरेको दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश २०७८ विरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा ६ वटा छुट्टाछुट्टै रिट परेका छन्।

अधिवक्ता प्रवेश केसी, अर्जुनकुमार अर्याल र सकुन्तला भुपाल, निवेश लम्साल र अनुपा अर्याल, श्रीकान्त बराल लगायतले विहीवार अध्यादेशविरुद्ध सर्वोच्चमा छुट्टाछुट्टै रिट दर्ता गराएका हुन्। ती सबै रिट संवैधानिक इजलासका लागि दर्ता भएको सर्वोच्च अदालतका प्रवक्ता बाबुराम दाहालले जानकारी दिए। यी रिटमाथिको पहिलो सुनुवाइ भने अर्को हप्ता हुनेछ।

‘६ वटा रिट संवैधानिक इजलासमा दर्ता भएका छन्। सम्भवतः यी सबै रिटमाथिको पहिलो सुनुवाइ अर्को हप्ताको शुरुवारसम्म हुनेछ,’ उनले भने। संवैधानिक इजलास प्रत्येक हप्ताको बुधवार र शुक्रवार वरिष्ठ। बुधवार संवैधानिक इजलासमा अन्तिम सुनुवाइ गर्नपने मुद्दा पेशीमा चढ्छन्। शुक्रवार पहिलो सुनुवाइ गर्नपने मुद्दा पेशीमा चढ्छन्। आजका लागि पहिलेका मुद्दा धेरै भएकाले यी रिटको पेशी चढ्ने सम्भावना नरहेको प्रवक्ता दाहालले बताए।

अध्यादेश विरुद्धको रिटमा निवेदकमध्ये अधिवक्ता केसीको रिटमा सरकारले दल विभाजनसम्बन्धी कानूनको व्यवस्थालाई अध्यादेशमाफत् संशोधन गर्ने निर्णय

नै खारेज गर्न माग गरिएको छ। उनले संसद छल्लेर दल विभाजन जस्तो गम्भीर कानून अध्यादेशमाफत् ल्याउन नहुने पनि रिटमा उल्लेख गरेका छन्। सरकारले संविधानमाथि जालसाजी गरेर ल्याएको अध्यादेश खारेज गर्न माग गरेका छन्।

‘प्रस्तुत विवादित अध्यादेशले राजनीतिक अस्थिरतालाई निम्त्याउन सक्ने एवं कानूनको मकसदसमेत पराजित गरेको हुँदा बद्र गरी न्याय पाउँछ,’ उनको रिटमा भनिएको छ, ‘सो अध्यादेशको सार्वजनिक औचित्यता पुष्टि नगरी निश्चित पार्टी वा गठबन्धन वा समूहको राजनीतिक स्वार्थको सेवाको लागि अध्यादेश जारी गर्न मिल्दैन। अतः राजनीतिक स्वार्थ प्रेरित रही संसद

छली ल्याएको गैरसंवैधानिक अध्यादेशबाट संविधानमाथि नै जालसाजी भएकाले खारेज गरी न्याय पाउँछ।’

यसअघि संसदीय दल र केन्द्रीय समितिमा ४० प्रतिशत पुर्‍याएर पार्टी विभाजन गर्न सकिने कानुनी व्यवस्था थियो। मन्त्रिपरिषदले भने संसदीय दल वा केन्द्रीय समितिमा २० प्रतिशत पुर्‍याएर दल विभाजन हुन सक्नेगरी अध्यादेश ल्याउने सिफारिस गरेको थियो। राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले बुधवार उक्त अध्यादेश जारी गरेकी थिइन्।

अध्यादेश जारी भएसँग एमालेका माधव कुमार नेपाल समूह र जनता समाजवादी पार्टीका महन्थ ठाकुर समूहले नयाँ दल दर्ताका लागि निर्वाचन आयोगमा निवेदन दर्ता गराई सकेका छन्।

हामी लाग्यौं भने माधवको पार्टी बन्दैन, फुटाउन लाग्नेहरूलाई महंगो पर्छ : ओली

दुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले एमाले विभाजनमा लाग्नेहरूलाई महंगो पर्ने चेतावनी दिएका छन्। विहीवार एमाले भक्तपुर जिल्ला कमिटीले आयोजना गरेको भेलालाई सम्बोधन गर्दै ओलीले एमाले विभाजनमा लाग्नेहरूलाई महंगो पर्ने चेतावनी दिएका हुन्।

‘नेकपा एमाले अचानक बनेको होइन। यो जनताको पक्षमा काम गर्ने एकमात्रै पार्टी हो। एमाले खरानीको डल्लो होइन। विभाजन गर्न खोज्ने सरकारमा रहेको गठबन्धनलाई महंगो पर्छ’ ओलीले भने।

नेकपा एमालेले चुनाव गरायो भने दुई तिहाई ल्याउँछ भन्ने लागेर जालझेल गरेर सरकारबाट हटाएको आरोप ओलीले लगाए। ‘परमादेशको सरकारले ४० प्रतिशतबाट घटाएर २० प्रतिशत ल्याए। संसदीय दल र केन्द्रीय समितिमध्ये जहाँ भए पनि हुने रे। हामीले अलिकति मेहनत गर्ने हो भने त्यो २० प्रतिशत पनि १० प्रतिशतमा भन्छु, तिनको पार्टी दर्ता हुन पनि पाउँदैन’ ओलीले भने। गठबन्धनको सरकार जालझेल बाहेक जनताप्रति कुनै एजेण्डा नभएको आरोप उनले लगाए। जनताको पार्टी भने नेकपा एमाले मात्रै भएको उनले दावी गरे। माधव नेपाल अध्यक्ष बन्नकै लागि नयाँ पार्टी घोषणा गरेको पनि ओलीले आरोप लगाए।

एमाले फुटेको होइन, पार्टीलाई घात गर्नेहरू बाहिरिएका मात्रै हुन्

नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले एमाले

विभाजन नभएर पार्टीलाई घात गर्नेहरू बाहिरिएको बताएका छन्।

विहीवार संचारकर्मीसँग कुरा गर्दै अध्यक्ष ओलीले भने, ‘एमाले विभाजन भएको छैन। एकाध ठाउँ भत्काउने, ईटा खुस्काउने गर्न सक्लान्। तर त्यो टाल्न सकिन्छ, पार्टीमा घात गर्नेहरू केही बाहिरिएको मात्रै हुन्।’ उनले पार्टी एक्ताको लागि आफूले ठूलो पहल गरेको बताए।

ओलीले भने, ‘मैले एक्ताको कोसिस नै नगरेर भन्ने कुरा होइन। ५१ वर्ष अगाडि कम्युनिष्ट पार्टी पार्टीजस्तो थिएन त्यसै आन्दोलनबाट एक्ताको आह्वान ३१ सालमा गरेको थियो। त्यसपछि विभिन्न समूह सामेल भएर ३५ सालमा माले बन्थो पार्टी विस्तार एफिकरण र एक्ताको प्रयासहरू मेरै नेतृत्वमा भएको हो।’ माओवादी र एमाले पनि आफै नेतृत्वमा एक्ता भएको बताए। एमालेबाट केही मान्छे बाहिरिएपछि पार्टी निर्माण गर्न कोसिस गरेर भन्नु पूर्वाग्रही मात्रै भएको उनले बताए।

माधव नेपाललाई लक्षित गर्दै भने, ‘पार्टी फुटाएको छ अकारण, पार्टीभित्र विनासिती अस्थिरता गराइएको छ। त्यस्तो हुँदा समेत सहेको छ। प्रदेश र यहाँ पार्टीविरुद्ध लागेको छ। संसद जोगाउन विश्वासको मत नदिएर विघटनतिर लाने। नेकपा एमाले विभाजनतिर जाने प्रयास भएको छ। एमालेको सरकार हुनु भनेको प्रतिगमन हो। कांग्रेस नेतृत्वमा विना एजेण्डाको सरकार बनाएर अनुशासनहीनता देखाएको छ। अदालतबाट परमादेशमा सरकार माग गर्न पुगेको छ।’

मन्त्रिपरिषदले छिट्टै पूर्णता पाउँछ-अध्यक्ष दाहाल

दुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

नेकपा (माओवादी केन्द्र) का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ले मन्त्रिपरिषदले छिट्टै पूर्णता पाउने बताएका छन्।

समाजवादी केन्द्र नेपालले आयोजना गरेको ‘एकताइसौं शताब्दीको मार्क्सवाद र समाजवाद’ विषयक अन्तर्राष्ट्रियमा अध्यक्ष ‘प्रचण्ड’ले मन्त्रिपरिषद विस्तारका विषयमा हिजोचाट नयाँ परिस्थिति बनेको बताए। उनले भने, ‘आज विहान मात्रै प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा, माधव नेपाल र म बसेका थियौं, अब हिलो गर्नुहुँदैन, छिटो टुङ्ग्याउनुपर्छ भनेका छौं। हिजो दर्ता भएको पार्टीको सनाखत टुङ्गिने बित्तिकै मन्त्रिपरिषद विस्तार टुङ्ग्याउनुपर्छ भन्ने सहमति भएको छ।’

उनले अहिले सरकारले ल्याएको दल विभाजनसम्बन्धी अध्यादेशको उद्देश्य लोकतन्त्र र संविधानको रक्षाका लागि भएको जिकिर गरे। उनले भने, ‘पहिले ल्याएका अध्यादेश लोकतन्त्र र संविधान सिध्याउने उद्देश्यले ल्याइएका थिए, अहिलेको अध्यादेश लोकतन्त्र, संविधान र गणतन्त्रको रक्षाका लागि ल्याइएको हो।’

सङ्घर्ष होइन वर्गसमन्वयको प्रवृत्ति र तैस्रो चलायमान देखिएको मध्यपन्थी प्रवृत्ति रहेको टिप्पणी गरे। अबको मार्क्सवादवादी रचनात्मक, सिर्जनात्मक ढङ्गले विचार, विमर्श गरेर नयाँ विश्लेषण निकाल्न आवश्यक रहेकोमा अध्यक्ष प्रचण्डले जोड दिए। कार्यक्रममा सङ्घीय समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष डा बाबुराम भट्टराईले पुँजीवाद विरुद्ध हुनसक्दैन भन्नेमा विश्वमै आम सहमति बनिस्केको बताउँदै तर

विकल्प कस्तो समाजवाद भन्ने बहस जारी रहेको बताए। उनले पुँजीवादसँगै अहिले प्रयोगमा रहेको पुरानो समाजवादको प्रयोग पनि असफल भएको टिप्पणी गर्दै समाजवादको नयाँ स्वरुपवादी पर्याप्त बहस र छलफल आवश्यक रहेकोमा जोड दिए। कार्यक्रममा नेकपा (माओवादी केन्द्र) का केन्द्रीय सदस्य वामदेव क्षेत्री घिमिरेले लेखेका ‘कृषि र समाजवाद’ पुस्तकको विमोचन अतिथिद्वय प्रचण्ड र डा भट्टराईले गरेका थिए।

आगामी रणनीति बनाउँदै जसपाको ठाकुर पक्ष

दुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

निर्वाचन आयोगमा नयाँ दल दर्ताका लागि निवेदन दिएको जनता समाजवादी पार्टी (जसपा)को महन्थ ठाकुर पक्षले पार्टीको आगामी रणनीतिको लागि परामर्शमा जुटेको छ।

जसपाको आधिकारिकता उपेन्द्र यादव पक्षले पाएपछि दलविहीन बनेको ठाकुर पक्षले बुधवार जसपा (लोकतान्त्रिक) नामको दल दर्ताका लागि निवेदन दिएको थियो। नयाँ परिस्थितिमा पार्टीलाई कुन ढङ्गले अघि बढाउने भन्नेबारे आगामी रणनीति बनाउन जसपा ठाकुर पक्षका नेताहरू आन्तरिक छलफलमा जुटेका हुन्। परिवर्तित अवस्थामा पार्टीको आगामी रणनीति बनाउन नेताहरू आन्तरिक परामर्शमा रहेका जसपा ठाकुर पक्षका नेता केशव फाले जानकारी दिए।

उनले निर्वाचन आयोगले आफ्नो प्रक्रिया पुर्‍याएर

दल दर्तालाई औपचारिकता दिउञ्जेल पार्टीको आगामी कार्यदिशाबारे आपसी परामर्शमा नेताहरू क्रियाशील रहेको बताए। निर्वाचन आयोगले ऐनअनुरूप नियमावली बनाउनदुपने हट्टन्छ। त्यसपछि मात्रै दल दर्ताको प्रक्रिया अघि बढ्छ। आयोगमा निवेदन दिएका नयाँ दलको दर्ताको औपचारिकताका लागि कम्तीमा २५ दिनजति समय लाग्ने बताइन्छ।

सरकारले राजनीतिक दलसम्बन्धी अध्यादेश ल्याएलगत्तै ठाकुर पक्षका नेताहरूले नयाँ दल दर्ताका लागि निवेदन दिएका हुन्। सो पार्टीको आयोगमा दर्ता नं ४३४ रहेको छ। जसपा लोकतान्त्रिकको अध्यक्ष महन्थ ठाकुर तथा वरिष्ठ नेतामा राजेन्द्र महता रहेका छन्। उक्त दलमा अध्यक्ष र वरिष्ठ नेतासहित २४ सदस्यीय कार्यकारिणी समिति प्रस्ताव गरिएको छ, जसमध्ये रेशम चौधरीसहित १५ जना सांसद छन्। ठाकुर पक्षले नयाँ दलको चुनाव चिन्हमा साइकल प्रस्ताव गरेको छ।

सरकारले संसदीय दल वा केन्द्रीय समितिको २० प्रतिशत पुर्‍याएर दल विभाजन गर्न सकिनेगरी अध्यादेश ल्याएको छ। राजनीतिक दल सम्बन्धी ऐन, २०७३ को व्यवस्था बमोजिम सबै विवरण राखी छुट्टै दल दर्ताका लागि आवश्यक कागजातसहित निवेदनका साथ सङ्कलन गरी पेश गरिएको अध्यक्ष ठाकुरद्वारा हस्ताक्षरित निवेदनमा भनिएको छ।

विश्व बैंकले सात अर्ब १२ करोड सहूलियतपूर्ण ऋण दिने

दुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

विश्व बैंकले ‘नेपालको उच्च शिक्षामा विशिष्टताको प्रबर्द्धन’ कार्यक्रम’ का लागि छ करोड अमेरिकी डलर अर्थात् करिब सात अर्ब १२ करोड बराबरको सहूलियतपूर्ण ऋण सहायता उपलब्ध गराउने भएको छ।

अर्थमन्त्रालयमा विहीवार आयोजित समारोहमा सरकारका तर्फबाट अर्थ सचिव मधुकुमार मरासिनी र विश्व बैंकका तर्फबाट नेपालसहित माल्दिभ्स र श्रीलङ्काका लागि देशीय निर्देशक फारिस हदाद-जाभोसले सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गरे।

उक्त सहायता नेपालको उच्च शिक्षामा सुधार गर्न, सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाउन र पिछडिएका तथा जोखिममा रहेका विद्यार्थीलाई शैक्षिक संस्थासम्मको पहुँच बढाउन सहयोग पुग्ने विश्वास गरिएको छ।

हस्ताक्षर कार्यक्रममा अर्थसचिव मरासिनीले युवालाई आफ्नो पूर्ण क्षमता हाँसिल गर्न सघाउनका लागि मानव पूँजीमा लगानी गर्ने नेपालको प्राथमिकता रहेको उल्लेख गर्दै यसबाट कोभिड-१९ महामारीका कारण शिक्षा प्राप्त गर्नबाट वञ्चित भएका विद्यार्थी लाभान्वित हुने बताए। ‘युवाको क्षमता अभिवृद्धि तथा विकासमा लगानी गर्ने सरकारको विशेष प्राथमिकता हो’, सचिव मरासिनीले भने, ‘यो कार्यक्रमले मुलुकभर कोरोनाका कारण उच्च शिक्षा प्राप्त गर्नबाट वञ्चित भएकालाई पुनः शिक्षासँग जोडिनलाई मद्दत गर्नेछ।’

विश्व बैंकका देशीय निर्देशक फारिसले गुणस्तरीय उच्च शिक्षालाई पहुँचयोग्य, समावेशी तथा श्रम बजारको आवश्यकतासँग सान्दर्भिक गराउन आवश्यक रहेको भन्दै कार्यक्रमले नेपालको पुनरुत्थानशीलतालाई सुदृढ बनाउन महत्वपूर्ण योगदान हुने विश्वास व्यक्त गरे। उनले

कोरोनाका कारण शिक्षा प्राप्त गर्नबाट वञ्चित भएकालाई पुनः जोड्नुपर्ने उल्लेख गरे। यसैगरी कार्यक्रमले बजारको मागअनुसार दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि नेपालका विभिन्न विश्वविद्यालयबाट छात्रवृत्ति प्रदान गरिने प्रेस विज्ञप्तिमा उल्लेख छ। यस्तो छात्रवृत्ति विशेषगरी पिछडिएका र विभिन्न कारणले उच्च शिक्षा प्राप्त गर्नबाट वञ्चित हुने विद्यार्थीलाई प्रदान गरिने बताइएको छ।

चिया पसलले फेरेको दैनिकी र गायत्रीको मुस्कान

धमेन्द्र कुमार साह / रौतहट

हरियो रंगको धारीमा रातो रंग लगाएकी गायत्री कापड हास्दै चिया पस्केदै छिन। फुसको छाना भएको उनको पसलको एक कुनामा माटोले बनेको चुल्हो, केहि दाउरा, करिव एक दर्जन सिसाको गिलास, पुराना प्लास्टिकका डिब्बाहरू र काठको पुरानो काउण्टर छ।

काउण्टरमा स्थानिय स्तरमा खाजाको रुपमा खाईने मुर्ही र केहि आलुहरू राखिएको छ। चुल्होमा आगो सल्किदै गर्दा उनी पसलकै अर्को कुनामा राखिएको ग्यास चुल्हो वालिछन्। उनी खाजा पकाउन तयारी गरिरहदा केहि ग्राहक आएपछि उनी चिया पकाउन ग्यास चुल्हो वालिछन्। पसलमा ग्राहक बस्न केहि थान पुरानो प्लास्टिकको कुर्सि र एटा काठको बेच बाहेक केहि छैन। तर पसल नजिकै बनेका सार्वजनिक बजार सेटमा ग्राहकहरू बसेर उनको चियाको प्रतिक्षा गर्छन्।

विहान ५ बजेको मिर्मिरे उज्यालोबाट नै सुरु हुन्छ गायत्रीको दैनिकी। घरको सवे काम सकेर पसल पुग्छन् उनी। गायत्री दिनभर चिया पकाउने चटारोमा व्यस्त हुन्छन्। पसलमा हुने डौडधूप छुट्टै छ। एकै पसलमा हुँदा चिया पकाउनेदेखि लिएर चिया पस्किनेसम्मको जिम्मेवारी समेत उनैको हुन्छ। कहिले काही भन्ने उनकी छोरीले समेत सहयोग गर्छन्। गायत्री मुस्कुराउँदै चिया पस्कन्छन् तर उनको दैनिकी भन्ने सहज छैन। आफ्नै

श्रीमानबाट पटक पटक हिंसा खेप्दै आएकी गायत्रीको गुजारा तिने भ्रुपडी भित्रको सानो पसलले हुने गरेको छ।

उनी पसलमा बस्न थालेको धेरै समय भएको छैन। उनकी सासुले सञ्चालनमा ल्याएको सो पसल केहि महिना पहिले बन्द हुने अवस्थामा पुगिसकेको थियो। उमेर र जागर तथा पारिवारिक अवस्थाले साथ नदिएपछि त्यो पसल बन्द हुने अवस्थामा पुगेको पसल नै गायत्रीले चलाउन थालेकी हुन्। रौतहट जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका सम्मान र न्यायिक समाजको लागि लैंगिक हिंसा न्यूनीकरण

परियोजनाको क्रममा उनलाई होटल सञ्चालनको लागि सहयोग पाएपछि उनले सो पसल सञ्चालनमा ल्याएकी हुन्।

उनी लैंगिक हिंसाबाट अति पिडित भएपछि इस्लामिक रिफिज नेपाल र ग्रामिण विकास केन्द्रले उनलाई सहयोग गरेको हो। हास्दै र मुस्कुराउँदै चिया पस्किने गायत्रीको आँखा आफ्नो भोगाई सुनाउदा रसाउन पुग्छन्। चरम गरिबी, हिंसा र घरायसी द्वन्दबाट जीवन गुजारेको उनी बताउँछिन्। प्रत्येक साँझ रिसले मातिपर घर आउने श्रीमानको कटाइ खाँदै आएकी गायत्री विस्तारै आँखाको आँशु सुक्न थालेको बताउँछिन्।

विहानै देखि राति सम्म व्यस्त हुन्छु, केहि पैसा जम्मा गर्न पनि भ्याएको छु। श्रीमान माथि नै भर पर्ने गरेको छैन।

पसल चलाउन थालेपछि विस्तारै अप्ठ्याराहरू घट्दै गएको गायत्रीले सुनाईन्। अरु केही गर्न नसकेपनि छोरीको पढाइमा सहयोग पुगेको भन्दै गर्व गर्छिन् उनी। उनले समस्याहरूको कारण छोराहरूलाई भने पढाउन नसकेको र छोराहरू कुवाटोमा लागेको भन्दै विस्मात व्यक्त गरिन्। पसलबाट हाटवजार लाग्ने दिन बाहेक दैनिक २ देखि ३ सयसम्म आम्दानी हुने गरेको गायत्रीले बताईन्। उनले हाट

बजार लागेको र मेला लागेको दिन भन्ने १ हजार सम्म कमाउन सकेको बताईन्। उनले दैनिक केहि रुपैया बचत समेत गर्न थालेको बताएकी छन्। तर हिंसाबाट बच्न नसकेको उनी बताउँछिन्। उनी लेख्न पढ गर्न नसकेकोले हिंसाबाट बच्न नसकेकी हुन्।

पसलबाट केही आम्दानी हुन थालेपछि गायत्रीले आफ्नो छोरीलाई पढाउन थालेकी छन्। घरायसी कलाहमे औपचारिक पढाई छोड्ने अवस्थामा पुगेकी उनकी कान्छी छोरी मधु भने फेरी पढाईलाई निरन्तरता दिन पाउँदा खुसि लागेको बताउँछिन्।

रेल्वे मुआब्जा विवाद टुङ्गिएसँगै कामले गति लिने विश्वास

गोपालप्रसाद बराल / महोत्तरी

वर्दिवस-जनकपुर-जयनगर र पूर्वपश्चिम रेल सेवा विस्तारको विश्वास लिएका छन्। वर्दिवसमा रेल्वेको प्रस्तावित जग्गाको मुआब्जा विवाद टुङ्गिएसँगै अब कामले गति लिने यहाँ विश्वास पलाएको हो। जिल्लास्थित जग्गा मुआब्जा निर्धारण समितिले बुधवार वर्दिवसको रेल्वे प्रस्तावित जग्गाको मूल्य निर्धारणको टुङ्गो लगाएको हो।

"पछिल्ला सात वर्षयताको विवाद अब टुङ्गिएएको छ, हामीले सबै सरोकारवालासंगको परामर्शमा मूल्य निर्धारणको काम टुङ्ग्याएका छौं", प्रमद्वज जिल्ला अधिकारी तथा जग्गा मद्रआब्जा मूल्य निर्धारण समितिका अध्यक्ष तीर्थराज भट्टराईले विहवार विहान सञ्चारकर्मीसँग भने, "अब मूल्य निर्धारणवारेको सूचना तत्काल निकाल्छौं, भदौ अन्त्यतिर मुआब्जा सम्बन्धित जग्गाधनीलाई दिने काम थालिन्छ।"

समितिले वर्दिवस नगरपालिका वडा नं १ र १४ (साविक वर्दिवस गाविस क्षेत्र) को रेल्वेका लागि पूर्वमा रातु नदीदेखि पश्चिममा भन्सी नदीबीचमा पर्ने प्रस्तावित ५९ विधा क्षेत्रफल जग्गाको बुधवार साँझ मूल्य निर्धारणको विषय टुङ्ग्याएको हो। वर्दिवसका दुवै वडामा रेल्वेले रोक्का राखेको जग्गाको न्यूनतम रु सात लाखदेखि अधिकतम रु ८१ लाखसम्म प्रतिक्व मूल्य निर्धारण गरिएको भन्नुलाई जानकारी दिए।

जग्गाको मुआब्जा विवाद टुङ्गिएसँगै अब रेल्वे सेवा विस्तारको विश्वास छ।

गिएसँगै अब रेल्वे सेवा विस्तारको कामले गति लिने वर्दिवस-१४ का वडाध्यक्ष भरतबहादुर हमालको विश्वास छ। यसअघि रेल्वेमा परेको जग्गाको उचित मूल्य दिनपर्ने माग राख्दै जग्गाधनी आन्दोलित भएपछि रेल्वे लिक निर्माणको काम बन्द सकेको थिएन। जयनगर-वर्दिवस रेल्वे परियोजनाको ६९ किलोमिटर दूरीमध्ये जयनगरदेखि विजलपुरा (भड्गाहा) सम्म लिक र पुलपुलेसाको काम सम्पन्न भइसकेको छ।

भड्गाहादेखि वर्दिवससम्मको १८ किलोमिटर दूरीभित्र साविकका भड्गाहा र किसाननगर गाविस (भड्गाहा) अब नगरपालिका र किसाननगर अब वर्दिवसका वडा नं ६ र ७ को मूल्य निर्धारण गत वर्ष नै टुङ्गिएको छ। अहिले साविक वर्दिवस गाविसको मुआब्जा निर्धारण टुङ्गिएपछि जिल्लामा अब भ्रमेला नरहेको वर्दिवसका नगर प्रमुख विदुरकुमार कार्की बताउँछन्। किसाननगर र वर्दिवसबीचमा धनदुपाको मिथिला नगरपालिकाको मद्रआब्जा त्यहाँबाट निर्धारण हुनुमा साथ सबैतिरको रेल विस्तारको कामले गति लिने कार्कीको विश्वास छ।

जयनगर-वर्दिवस रेल्वेको जम्मा ६९ किलोमिटर दूरीमध्ये प्रथम खण्ड जयनगरबाट कुर्थासम्म ३४ किमी, कुर्थाबाट महोत्तरीको भड्गाहा नगरपालिका-५ स्थित विजलपुरा स्टेसनसम्म १७ किमी दोस्रो खण्ड र विजलपुराबाट महोत्तरीको वर्दिवससम्म १८ किमी दूरीलाई तेस्रो खण्ड भनिएको छ। अहिले प्रथम खण्ड तयार भएर सेवा सञ्चालनको तयारी

गरिएको र दोस्रो खण्डको काम पनि सम्पन्न भएर परीक्षण मात्र बाँकी छ। पहिलो र दोस्रो खण्डमा चाँडै सेवा सञ्चालन र तेस्रो खण्डमा काम थाल्ने अवको तालिका रहेको नेपाल रेल्वे कम्पनी लिमिटेडले जनाएको छ।

दुई दशकअघिसम्म जयनगर-जनकपुर-विजलपुरासम्म रेल सेवा सञ्चालनमा थियो। विसं २०५९ को बर्षे भेलेले हाल लोहारपट्टि नगरपालिकाको विगाही पुल भत्काएपछि त्यतिखेरको जनकपुरदेखि विजलपुरासम्मको रेल सेवा बन्द भएको थियो। अहिले त्यतिखेरको सानो लिकको ठाउँमा ग्रेडोज लिक बनेको छ। अबको रेल सेवा सुविधायुक्त र छिटो छरितो हुने सर्वसाधारणले आशा गरेका छन्।

अहिले कुर्थादेखि भारतको सीमावर्ती शहर जयनगरसम्म सञ्चालन हुने गरी ल्याइएको रेलसेट परीक्षणपश्चात धनुषाको इनरवा स्टेसनमा पार्किङ गरिएको छ। प्राविधिक दक्ष जनशक्ति र प्रशासनिक जनशक्ति व्यवस्थापन गरेर रेल चलाउने तयारी रहेको रेल विभागले जनाएको छ। सन् २०१४ मा भारत सरकारसँगको सम्झौतामा भारतकै रु सात अर्ब २० करोड अनुदान सहयोगमा थालिएको जयनगर-जनकपुर-वर्दिवस रेल्वे स्तरोन्नतिको काम सन् २०१९ मै सकिनुपर्ने तालिका थियो।

यद्यपि यसबीचका आन्दोलन (मधेश आन्दोलन), प्राकृतिक विपत्ति (भूकम्प र बाढी) र जग्गा मुआब्जा प्रक्रिया नटुङ्गिँदा परियोजना सम्पन्न गर्न ढिलाइ भएको रेल विभागले स्वीकार गरेको छ।

पोखरीमा डुबेर बालिकाको मृत्यु

टुडे एक्सप्रेस / सप्तरी

पोखरीमा डुबेर सप्तरीमा ५ वर्षीया बालिकाको मृत्यु भएको छ। जिल्लाको महदेवा गाउँपालिका ४ वस्ने सुवन कामैतको छोरी ५ वर्षीया सोनम कुमारी कामैतको

पोखरीमा डुबेर मृत्यु भएको हो। बुधवार दिउँसो घर नजिकै रहेको छिमेकी फुदन तिवारीको पोखरीमा आफ्नै आमासित नुहाउन गएकी बालिकाको डुबेर मृत्यु भएको सप्तरीका प्रहरी प्रवक्ता प्रहरी नायव

उपरिक्षक माधव प्रसाद काफ्लेले जानकारी दिए। मृतक बालिकाको शव पोस्टमार्टम पछि परिवारजनको जिम्मा लगाएको छ। घटनाका विषयमा थप अनुसन्धान भई रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सप्तरीले जनाएको छ।

खोला उत्खनन्मा प्रयोग भएका तीन ट्याक्टर नियन्त्रण

टुडे एक्सप्रेस / महोत्तरी

महोत्तरीमा खोलाबाट अवैध रुपमा गिट्टी बालुवा उत्खनन् गर्ने तीनवटा ट्याक्टर प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ।

रातु खोलाबाट अवैध रुपमा बालुवा, गिट्टी उत्खनन् गर्न प्रयोग भएको लु४त ७७३५, ज२त ३०१ र प्रदेश नं २-०२-००१त७२६२ नम्बरको ट्याक्टर वर्दिवस नगरपालिका-३ स्थित रातु खोलाबाट नियन्त्रणमा लिइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीले जनाएको छ। आवश्यक कारवाहीका लागि वर्दिवस नगरपालिकाको कार्यालयमा पठाइएको महोत्तरी प्रहरीका प्रवक्ता एवं डीएसपी प्रकाश विष्टले जानकारी दिए।

बस्ती जोगाउन तटबन्ध निर्माण

टुडे एक्सप्रेस / सर्लाही

सर्लाहीको मधेभाग भएर बग्ने लखनदेही खोलाको कटानका कारण बस्ती नै जोखिममा परेपछि बस्ती जोगाउने उद्देश्यले तटबन्ध निर्माण कार्य सुरु भएको छ।

जिल्लाको कौडेना गाउँपालिका वडा नम्बर ६ र ७ मा पर्ने सकौल तथा शिव नगरका १५० घर तथा खेती योग्य जमिन कटानको त्रास बढेपछि खोला नियन्त्रणका लागि त्यहाँ तटबन्ध निर्माणको काम थालिएको हो।

तटबन्ध निर्माणमा जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रका पदाधिकारी सहित २२ जना नेपाली सेना, २५ जना नेपाल प्रहरी जवान,

१९ जना शसस्त्र प्रहरी, जनता तटबन्ध कार्यक्रमका पदाधिकारी, स्थानीय जनप्रतिनिधी, स्थानीयवासी सहित भण्डे एक सय जनाको सक्रिय सहभागितामा बाँध मर्मत सुरु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सर्लाहीले जनाएको छ।

स्थानीय स्तरमै उपलब्ध बाँस लगायतका सामग्रीहरूको प्रयोग गरी खोला नियन्त्रणका लागि तट निर्माण गरिएको प्रहरीले जनाएको छ। लखनदेही खोलामा आएका बाढीका कारण त्यहाँस्थित पुल समेत जोखिममा परेको छ।

६ केजी चाँदीका गरगहनासहित एकजना पक्राउ

टुडे एक्सप्रेस / वीरगञ्ज

वीरगञ्जबाट प्रहरीले चाँदीका गरगहनासहित एकजनालाई पक्राउ गरेको छ। पक्राउ पर्नेमा बाराको पर्सौनी गाउँपालिका-६ का ६० वर्षीय नागेन्द्र साह सोनार रहेका छन्।

भारतबाट अवैधरूपमा चाँदीका गरगहनाहरू ल्याउँदै गरेको भन्ने विशेष सूचनाका आधारमा निगरानी बढाएको प्रहरीले गरगहना बोकेर पैदल हिँडिरहेका शाहलाई वीरगञ्जस्थित शंकराचार्य गेटबाट पक्राउ गरेको हो। उनको साथबाट प्रहरीले ६ केजी १६८ ग्राम चाँदीका गरगहना बरामद गरेको छ।

पक्राउ परेका उनलाई आवश्यक कारवाहीको लागि राजश्व अनुसन्धान कार्यालय पथलैयामा बुझाइएको प्रहरीले जनाएको छ।

आजको राशिफल
परामर्शको लागि सम्पर्क ९८१२००५३७८

ई. खिबेक
प्रसिद्ध ज्योतिषाचार्य

मेष : (बु, च, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ) विभिन्न कार्यहरू सम्पन्न हुनेछन्। आफन्तको प्रगतिमा मन रमाउनेछ। दिनको उत्तरार्ध अधिक सुखद रहनेछ।

वृष : (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वो) दैनिक कार्यमा सामाजिक तथा धार्मिक कार्यमा रूची बढ्नेछ। प्रेम सम्बन्ध र प्रणय प्रसङ्गका लागि पनि श्रेष्ठ समय रहेको छ।

मिथुन : (का, कि, कु, घ, छ, ड, के, को, हा) परिश्रम गर्दा धनार्जन हुनेछ। शिक्षामा सफलता मिल्नेछ। शेरको कारोवारमा समेत सफलता मिल्नेछ।

कर्कट : (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो) आज आतिथ्यपूर्ण सम्मान पाइएला। प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिने बेला छ।

सिंह : (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टु, टे) दाम, इनाम र प्रतिष्ठा कमाउने बेला छ। स्वादिष्ट भोजन पाइनेछ। धनार्जनका नयाँ स्रोतहरू पत्ता लाग्नेछन्।

कन्या : (दो, पा, पि, पु, ष, ण, ट, पे, पो) दाम, इनाम र प्रतिष्ठा कमाउने बेला छ। कुटुम्बको सहयोग मिल्नेछ। घरमा अतिथीको आगमन हुनेछ।

तुला : (रा, रि, रू, रे, रो, ता, ति, तु, ते) नयाँ योजना कार्यन्वयनमा ल्याउन मुस्किल पर्ला। स्वास्थ्यमा खराबी रहला। आर्थिक कारोवारमा मन्दी आउनेछ।

वृश्चिक : (तो, ना, नि, नु, ने, नो, या, यि, यु) शुभकार्यको चर्चा चल्नेछ। मनमा शान्ति र अनुहारमा कान्ति छाउनेछ। विशिष्ट व्यक्तिको साथ पाईनेछ।

धनु : (ये, यो, भा, भि, भु, धा, फा, ढा, भे) लगनशीलताले कामहरू अगाडी बढ्नेछन्। मनमा शान्ति र अनुहारमा कान्ति छाउला।

मकर : (भो,जा,जि,जु,जे,जो,ख,खि,खु,खे,खो,गा,गि) आज वैदेशिक क्षेत्रबाट सफलता मिल्नेछ। सामाजिक कार्यमा मन जाला। कूटनीतिक नियोगको सहयोग मिल्ला।

कुम्भ : कुम्भ (पु, गे, गो, सा, सि, सु, से, सो, दा) आज आर्थिक लेनदेनमा समस्या देखा पर्ला। नयाँ योजना कार्यन्वयनमा ल्याउन मुस्किल पर्ला।

मिग्न : (दि, दु, थ, फ, ज, दे, दो, चा, चि) आजको समय उत्साहवर्द्धक नै रहला। श्रमको उचित मूल्यांकन होला। पढाइमा प्रगति हुनेछ।

१४ सांसदलाई कारबाही गर्न एमालेद्वारा सभामुखको ध्यानाकर्षण

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

माधव नेपाल पक्षका १४ जना सांसदलाई कारबाही गर्न नेकपा एमालेले सभामुख अग्निप्रसाद

सापकोटाको ध्यानाकर्षण गराएको छ। विहीवार सभामुख सिंहदरबारमा सभामुख सापकोटालाई भेटेर नेकपा एमालेका सांसदहरूले

नेकपा एमाले (समाजवादी) दल दर्ताका लागि निर्वाचन आयोगमा निवेदन दिएको माधवकुमार नेपाल पक्षका १४ जना सांसदलाई तत्काल कारबाही गर्न माग गरेको हो।

सभामुख सापकोटालाई भेटेर संक्षिप्त कुराकानीमा नेकपा एमालेका नेता विशाल भट्टराईले सभामुख

सापकोटाले तत्काल कारबाही गर्नु भन्ने आश्वासन दिएको बताए। नेता भट्टराईले अरु दलका नेतालाई तत्काल कारबाही गरे पनि ७२ घण्टा वित्त लापतासमेत नेकपा एमालेले कारबाही गर्न पठाएका १४ जना नेताहरूलाई कारबाही गर्न विलम्ब गरिरहेको बताए। उनले विलम्ब गरेर निर्वाचन आयोगमा दल दर्ता सकेपछि सूचना दिए त्यो गैरकानूनी, गैरसंवैधानिक, बदनीयत र नेकपा एमालेलाई जसरी पनि टुक्र्याउँछु भन्ने नियत रहेको बताए।

उनले भने, 'नेकपा एमालेको केन्द्रीय कमिटीले निर्णय गरेर नेपालको राजनीतिक दलसम्बन्धी ऐन र प्रतिनिधिसभा नियमावलीलाई फलो गरेर हामीले हाम्रो पार्टीको पटक पटक ह्वीप उल्लंघन गर्ने, अनुशासनको दायरा नाघ्ने पार्टीका १४ जनालाई दल त्याग गरेको सूचना दिएका थियौं तर कारबाहीका लागि किन विलम्ब भइरहेको छ?'

नेपाल पक्षको दल दर्तापछि मात्रै सभामुखले कारबाही गर्नु भन्ने सोचेको भए नेकपा एमाले चुप लागेर नबस्ने पनि उनले बताए।

बागमती प्रदेश प्रमुखमा नेपालपक्षीय यादवचन्द्र शर्मालाई नियुक्त गर्ने सरकारको निर्णय

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

सरकारले बागमती प्रदेश प्रमुख विष्णुप्रसाद प्रसाईंलाई हटाएर यादवचन्द्र शर्मालाई नियुक्त गर्ने निर्णय गरेको छ।

विहीवार सिंहदरबारमा बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले शर्मालाई प्रदेश प्रमुख नियुक्त गर्न राष्ट्रपतिसमक्ष

सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको हो। शर्मा नेकपा एमाले(समाजवादी) का अध्यक्ष माधव कुमार नेपालनिकट हुन्। शर्मा लामो समय नेता नेपालको स्वकीय सचिव रहेर काम गरेका थिए। नेपालले नयाँ पार्टी दर्ता गर्न बुधवार आयोगमा निवेदन दिएका थिए। उक्त पार्टी दर्ता भने भइसकेको छैन। अध्यादेश आएपछि

एमाले विभाजनको प्रक्रिया सुरु भएसँगै नेपाल समूहका व्यक्तिलाई सरकारले राजनीतिक नियुक्तिमा स्थान दिएको हो। यसअघि गण्डकी, लुम्बिनी र प्रदेश नम्बर २ मा नयाँ प्रदेश प्रमुख नियुक्त गर्दा नेपाली कांग्रेस र नेकपा माओवादी केन्द्रले भागबन्डा गरेका थिए।

शर्मालाई प्रधानसेनापतिमा नियुक्त गर्न सिफारिस

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

सरकारले नेपाली सेनाका बलाधिकृत रथी प्रभुराम शर्मालाई प्रधानसेनापतिमा नियुक्त गर्न सिफारिस गरेको छ। सिंहदरबारमा आज बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले शर्मालाई महारथी दर्जामा पदोन्नति गरी प्रधानसेनापतिमा नियुक्त गर्न राष्ट्रपतिसमक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री एवं सरकारका प्रवक्ता ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले जानकारी दिए।

सरकारले यही भदौ ७ गते पर्ने गाइजात्रा पर्वमा यसअघि काठमाडौं उपत्यकाका लागि मात्र सार्वजनिक विदा दिँदै आएका सो अवसरमा मुलुकभरका नेवार समुदायका लागि समेत सार्वजनिक विदा दिने निर्णय गरेको छ। त्यस्तै बैठकले यही भदौ १४ गते कृष्णजन्माष्टमी पर्वमा सार्वजनिक विदा दिने र सैनिक सेवा चौथो संशोधन नियमावली २०७८ स्वीकृत गर्ने निर्णय गरेको उनले बताए।

सरकारले काठमाडौं तराई-मधेश द्रुतमार्ग आयोजनाका लागि आवश्यक रहेका विभिन्न संरचनाको निर्माण गर्न मकवानपुरका

कालभैरव र गौरीशङ्कर सामुदायिक बनमा परेका पाँच दशमलव २२ हेक्टर थप राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्न र त्यहाँ रहेका रुख कटाउन स्वीकृती दिने निर्णय गरेको छ। बैठकले राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका सहसचिव डिल्लीराम

शर्मालाई राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीमा बढुवा गर्ने र नेपाल टेलिभिजनका कार्यकारी अध्यक्ष डा महेन्द्र विष्टले पदबाट दिएको राजीनामा गत साउन २२ गतेदेखि लागू हुने गरी स्वीकृत गर्ने निर्णयसमेत गरेको छ।

माधव नेपाललाई २० प्रतिशत पुऱ्याउन मुस्किल पर्छ : महेश बस्नेत

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

नेकपा एमालेका नेता महेश बस्नेतले माधव कुमार नेपाललाई पार्टी दर्ताको लागि २० प्रतिशत पुऱ्याउन मुस्किल पर्ने बताएका छन्। नेकपा एमाले भक्तपुर जिल्ला कमिटीले आयोजना गरेको कार्यक्रममा बोल्दै भने, 'माधव नेपालले नाम दिएका केन्द्रीय सदस्य र सांसदहरूले आफ्नो नाम फिर्ता लिन थालिसके। केही दिनमा शेरबहादुर र पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डको षडयन्त्रअनुसार अब माधव नेपाललाई २० प्रतिशत पुऱ्याउन पनि चुनौति छ।'

नेपाललाई २० प्रतिशत केन्द्रीय सदस्य र सांसद नपुग्ने भएकालाई नेपालका मान्छे घटाउनतर्फ लाग्न आग्रह गरे। देउवा र प्रचण्डको षडयन्त्रले नै एमाले विभाजन भएको उनले आरोप लगाए। उनले भने, 'एमालेबाट केही टुक्रिए गए। तर, सूर्यरूपी एमालेलाई केही असर गरेको छैन। भक्तपुरमा विभाजनले केही असर गरेको छैन। पार्टीले गरेको कारवाहीलाई सभामुख अग्निप्रसाद सापकोटाले अझै कार्यान्वयनको बाटोमा नलगे त्यसविपरुद्ध उत्रिने चेतावनी पनि दिए।'

नेपाल समूहनिकट युवा संघले गऱ्यो एमाले समाजवादीमा आबद्ध हुने घोषणा

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

एमाले विभाजन गरी माधव नेपालले नयाँ पार्टी गठनका लागि प्रक्रिया सुरु गरेसँगै उनले गठन गरेका समानान्तर कमिटीहरू आबद्ध हुन सुरु गरेका छन्। एमालेमा रहेका गठन भएको युवा संघले नेकपा एमाले समाजवादी पार्टीमा आबद्ध भएको घोषणा गरेको छ।

नेपाल पक्षले नरेश शाहीको अध्यक्षतामा गठित युवा संघ नेपाल विहीवारदेखि एमाले समाजवादीसँग आबद्ध भएको छ। युवा संघ नेपालको काठमाडौंमा उपलब्ध पदाधिकारी र विभागीय प्रमुख उपप्रमुखको बैठकले संगठनको नयाँ ऋण्डा समेत सार्वजनिक गरेको छ।

युवा संघ नेपालले भदौ ११ र १२ गते काठमाडौंमा केन्द्रीय कमिटी तथा सबै प्रदेश पदाधिकारी जिल्ला अध्यक्ष सचिव र महिला विभाग

प्रमुख, केन्द्रीय निकायहरूको विस्तारित बैठक बोलाएको छ। साथै युवा संघले एमाले समाजवादी र आफ्नो संगठनमा गोलबद्ध हुन देशभरिका नेता, कार्यकर्ता र सम्पूर्ण देशवासीलाई अपिल गरेको छ।

त्यस्तै, भदौ ५ गते युवा संघ अन्तर्गतको पिपुल्स भोलिन्टिएर्सले विहान ८ बजेदेखि २ घण्टा त्रिभुवन विश्वविद्यालय परिसर सरसफाइ गर्ने समेत निर्णय गरेको छ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

घनुषा (०८१-)	काठमाडौं (०१-)	पर्सा	सर्लाही	सिरहा
सिङ्गिओ जिल्ला प्रशासन कार्यलय ९८५४००७७७७	प्रहरी कन्ट्रोल १००	प्र.जि.अ.(सिङ्गिओ) ९८५४०७७७७७	प्र.जि.अ.(सिङ्गिओ) ९८५४०२७७७७	प्र.जि.अ.(सिङ्गिओ) ९८५२८३७७७७
एसपी जिल्ला प्रहरी कार्यलय ९८५४००५५५५	ट्राफिक प्रहरी १०३	प्रहरी उपरिक्षक (नेपाल प्रहरी) ९८५४०७५५५५	प्रहरी उपरिक्षक(नेपाल प्रहरी) ९८५४०७५५५५	प्रहरी उपरिक्षक (नेपाल प्रहरी) ९८५२८५५५५
प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२१०६	जिल्ला प्रहरी (काठमाडौं) ४२६१९४४	प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२१११	प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२११०	प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२१०५
ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५४०९०४०२	जिल्ला प्रहरी (ललितपुर) ५५२१२०७	ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५४०९०७०१	ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५१२८१४४४	ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५२८९०१४४
प्रहरी (हटलाईन) १००, ४२००९९, ४२०२९९	जिल्ला प्रहरी (भक्तपुर) ६६१४८८२१			
मुजेलिया प्रहरी चौकी ५२०७५०	आकस्मिक प्रहरी सेवा ४२२६९९९			
सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया ५२७२१३, ५२७८००	विर अस्पताल ४२२१२२९			
अस्पताल (प्रदेशिक अस्पताल, जनकपुर) ५२००३३	त्रिवि शिक्षण अस्पताल ४४१२७०७			
आँखा अस्पताल ५२०३९७	कान्ति बाल अस्पताल ४४१४७९८, ४४२७४५२			
रक्तसंचार (रेडक्रस) ५२०८७०	नेपाल अर्थोपेडिया अस्पताल ४९११७२५			
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचौक ५२५०१	प्रस्तीगृह थापाथली ४२५३२७६			
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चौक ५२५३४१	तिलगंगा आँखा अस्पताल ४४९३६८४			
कृष्णा नर्सिङ्गहोम ५२९१९८	कान्तिपुर अस्पताल तीनकुने ४११९५५७/८५८			
एम्बुलेन्स (रेडक्रस) १०२	बी एण्ड बी अस्पताल ४४३३२०६			
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज) ५२६०९०, ५२६०९१	गोर्खा अस्पताल र रिसर्च इन्स्टिट्यूट ४२५८५५२			
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब) ९८०४८१४१२६	नर्भिक हस्पिटल, थापाथली ४२५८५५४			
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर ५२८४३६	सहिद गंगालाल रा. हृदयरोग केन्द्र ४३७१३२२			
बरुणा यन्त्र (जनकपुर) ५२००११				
		रौतहट	महोत्तरी (०८८-)	सप्तरी
		प्र.जि.अ. (सिङ्गिओ) ९८५४०३७७७७	प्र.जि.अ.(सिङ्गिओ) ९८५४०२७७७७	प्र.जि.अ. (सिङ्गिओ) ९८५२८५७७७७
		प्रहरी उपरिक्षक (नेपाल प्रहरी) ९८५४०३५५५५	प्रहरी उपरिक्षक (नेपाल प्रहरी) ९८५४०८५५५५	प्रहरी उपरिक्षक (नेपाल प्रहरी) ९८५२८५५५५
		प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२१०८	प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२१०९	प्रहरी उपरिक्षक (श.प्र.ब.) ९८५१२७२१०४
		ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५१२८११६४	ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५२०९०२७१	ट्राफिक प्रहरी निरिक्षक ९८५१२८१३७७
			प्रहरी (जलेश्वर) ०४४-५२०००९	
			जलेश्वर अस्पताल ०४४-५२००७०	
			एम्बुलेन्स (जलेश्वर) ०४४-५२०१००	
			विद्युत (जलेश्वर) ५२००६६, ५२०१६	
			वरुणा यन्त्र (जलेश्वर) ०४४ ५२००९७	

सम्पादकीय...

अध्यादेश र दलको भविष्य

खण्ड कर्ण

सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले दल विभाजनसम्बन्धी अध्यादेश जारी गरेकै दिन दुई नयाँ दल निर्वाचन आयोगमा दर्ता भएका छन्। नेकपा एमालेबाट अलग भएर नेकपा एमाले समाजवादी र जसपाबाट अलग भएर जसपा नेपाल लोकतान्त्रिक पार्टी आयोगमा दर्ताका लागि पुगेका हुन्। अध्यादेशले दल विभाजनका लागि केन्द्रीय समिति र संसदीय दलको २० प्रतिशत पुर्णतः दल विभाजन गर्न सक्ने व्यवस्था गरेसँगै यी दुई दल दर्ताका लागि निर्वाचन आयोग पुगेका हुन्। अध्यादेशले नयाँ दल दर्ताका लागि २० प्रतिशत मात्रै तोकिएको छैन नयाँ दर्ता हुने दललाई श्रेष्ठ होल्डमा पनि छुट दिएको छ। अध्यादेश जुनसुकै पार्टीमा सामान्य विवाद भएपनि असन्तुष्टहरूले नयाँ दल दर्ता गर्न सक्ने गरी नै आएको हो।

लामो समयदेखि विवादको भुङ्ग्रोमा फस्दै आएको नेकपा एमाले र जनता समाजवादी पार्टीमा दल अलग भएसँगै केही हद आन्तरिक किचलो कम भएको छ। विज्ञहरूले पछिल्लो पटक आएको दल विभाजनसम्बन्धी अध्यादेशले नयाँ दल खोल्न र दल विभाजन गर्न सहज बनाएपछि त्यसले नेपाली राजनीतिमा अस्थिरता निम्त्याउने विश्लेषण गर्न थालेका छन्। एमालेले अध्यादेशको विरोध गरेको छ। यसअघि केपी ओली प्रधानमन्त्री हुँदा पनि अध्यादेश ल्याइएको थियो। तर चौतर्फी आलोचना भएपछि फिर्ता गर्न उनी बाध्य भएका थिए। त्यसबेला सबैभन्दा बढी नेपाली काँग्रेसले अध्यादेशको विरोध गरेको थियो। अहिले नेपाली काँग्रेसकै नेतृत्वको सरकारले अध्यादेश ल्याएपछि काँग्रेसको निकै आलोचना भएको छ। तर काँग्रेसले गठबन्धनको सहमतिमै अध्यादेश ल्याइएको भन्दै पन्छिन खोजेको छ।

अध्यादेश नल्याउँदा सम्म नेकपा एमालेका असन्तुष्ट पक्ष माधव समूहले नयाँ दल दर्ता गर्न नसक्ने, महत्त्व ठाकुरहरू पार्टीविहिन अवस्थामै रहने भएपछि अध्यादेश ल्याएर विवादको गाँठो फुकाइएको हो। अर्कोतर्फ एमाले विभाजन नहुँदासम्म माधव नेपाल समूह सरकारमा सहभागी हुन नसक्ने अवस्था रह्यो। माधव समूह सरकारमा नभएपछि जतिबेला पनि देउवा सरकार संकटमा पर्ने अवस्था बलियो थियो। त्यसैले सरकारलाई बलियो बनाउन भएपनि देउवा अध्यादेश मार्फत एमाले टुक्रा पार्न बाध्य भए।

तत्कालका लागि सरकारको आयु लम्ब्याउन र एमाले र जसपा विवाद मिलाउन अध्यादेश उपयोगी देखिएपनि यसको असर कालान्तरसम्म देखिने पक्का छ। ७ दल आठ दलबाट लगभग लगभग ४/५ ओटा मात्रै राष्ट्रिय दलमा सीमित भएर अब दुईटा मात्रै दल हुने सम्भावना बढ्दै गएको बेला आएको अध्यादेशले दर्जाँत दल थप्ने बाटो खुलेको छ। सामान्य विवाद र असन्तुष्टी प्रायः सबै दलमा हुन्छ र थियो पनि। अब ती विवादहरू नयाँ दलमा परिणत हुनेछन्। यसले नेपाली राजनीतिलाई संकट तर्फ नै धकेल्ने निश्चित छ।

हुन त सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट अध्यादेश जारी हुनासाथ दुई दल दर्ता भईसके। यस्तो अवस्थामा अब अध्यादेश फिर्ता हुने सम्भावना त छैन। तर पनि प्रमुख दलहरूले तत्कालीन फाईदा हेरेर भन्दा पनि दीर्घकालीन असरलाई मध्यनजर गरेर अध्यादेशलाई फिर्ता गर्नु नै नेपाली राजनीति र जनता सबैको हित हुन्छ। सकिन्छ भने अध्यादेशलाई फिर्ता गरेकै राम्रो।

जनकपुरमा सम्पन्न पाँचौँ महाधिवेशन मुख्यतः नेपाली कांग्रेसका सभापति एवं प्रधानमन्त्री मातृकाप्रसाद कोइराला र यशस्वी नेता वीपी कोइरालाबीचको टकरावको उपज थियो। पाँचौँ महाधिवेशनले वीपी कोइरालालाई सभापति पदमा निर्वाचित गरेको थियो। कार्यकर्ताको अपेक्षा थियो, महाधिवेशनपछि वीपी र मातृकाको भगडा साम्य हुनेछ। तर यो अपेक्षा विपरीत उनीहरूबीचको कलह समाप्त भएन। कांग्रेस कार्यकर्ताहरूको बुझाइ थियो, भगडाको मुख्य जड भद्रकाली मिश्र हुन्। कार्यकर्ताको मागवमोजिम भद्रकाली मिश्रलाई मन्त्री र पार्टीबाट निष्कासन गरियो।

सरकार र पार्टीबीचको दूरी र तिक्तता केही समयका लागि अन्त्य भएको थियो। जनकपुर महाधिवेशन 'एक व्यक्ति एक पदको' सम्झौताअनुरूप नै भएको थियो। त्यही सम्झौताअनुरूप पार्टी र सरकार चल्नेछ भन्ने आम अपेक्षा थियो। तर केही समयमा नै दुई दाजुभाइको भगडा बल्किन पुग्यो। सरकारी संयन्त्र त भन्नु चौपट नै हुन थालेको थियो। पार्टी र सरकारमा चरम गुटबन्दी हुन थालेको थियो।

यो मेरो गुट र त्यो फलानाको गुट भनेर विभाजन हुन थालेको थियो। यद्यपि यो परम्परा कांग्रेसमा आजसम्म कायम छ। त्यो बेला पनि यही गुटका आधारमा कार्यकर्ताहरूलाई व्यवहार हुन थालेको थियो। अर्थात् अप्रत्यक्ष रूपमा दुवै पक्ष आ-आफ्नो गुट विस्तार गर्नतर्फ अग्रसर हुन थालेको थियो। पार्टीभित्र गुटको अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाको परकाष्ठा नाघेको थियो।

वीपीले सरकारमाथि राजनीतिक, आर्थिक र सामाजिक सुधार गर्न असफल भएको र पुनरुत्थानवादीलाई प्रश्रय दिएको आरोप लगाउने गर्थे। सरकारको गन्जागोल अवस्था देखेर वीपीले नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिलाई प्रस्ताव राखे कि मन्त्रिमण्डलमा रहेका स्वतन्त्र प्रतिनिधिलाई हटाएर एउटा सानो मन्त्रिमण्डल गठन गर्ने। यस प्रस्तावमा केन्द्रीय कार्यसमितिका सात जना सदस्यमध्ये चार जनाले समर्थन गरेका थिए। प्रस्तावमा प्रधानमन्त्री पदमा मातृकाप्रसाद नै रहनेगरी मन्त्रिमण्डल पुनःगठन गर्ने उल्लेख गरिएको थियो। र मन्त्रीको संख्या ११ बाट घटाएर ७ जनाको बनाउने पनि प्रस्ताव गरिएको थियो। प्रधानमन्त्री मातृकाप्रसाद

सैद्धान्तिकरूपमा सानो आकारको मन्त्रिमण्डल बनाउने प्रस्तावमा सहमत थिए। तर उनले नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिलाई बनाएको नामावलीमा आपत्ति जनाए। कारण के थियो भने मन्त्रीको नामावलीमा मातृकाप्रसाद गुटका नेताहरूको नाम नै थिएन। मातृकाप्रसादको आरोप थियो, 'कार्यसमितिको निर्णय अप्राकृतिक र असंवैधानिक हो'। उनको तर्क थियो, मन्त्री छनौट गर्ने पूर्ण अधिकार प्रधानमन्त्रीमा निहित हुन्छ। अथवा दुवै पक्ष आ-आफ्नो गुट विस्तार गर्नतर्फ अग्रसर हुन थालेको थियो। पार्टीभित्र गुटको अस्वस्थ प्रतिस्पर्धाको परकाष्ठा नाघेको थियो।

पार्टी र सरकारबीचको भगडा उत्कर्षमा पुगेको थियो। आरोप-प्रत्यारोपबीच २००६ साल साउन ६ गते नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिको निर्णय अवज्ञा गरेको भनी मातृकाप्रसाद कोइरालालाई प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिन आदेशात्मक निर्णय गर्‍यो। मातृकाप्रसादले यस किसिमको आदेश दिने अधिकार कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिलाई नरहेको भन्दै पुनःविरोध गरे। र फेरि पनि आग्रह गरे कि त्यो अधिकार महासमितिलाई मात्रै छ। मातृकाप्रसादको विरोध अथवा आग्रहको कुनै महत्त्व नै रहेन। २००९ साउन १० गते नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठकले प्रधानमन्त्री मातृकाप्रसाद कोइराला लगायत उनका सहयोगीलाई तीन वर्षका लागि पार्टीको सदस्यताबाट निष्कासन गर्ने निर्णय गर्‍यो।

मातृकाप्रसादमाथि भएको यो हदसम्मको कारवाहीबाट भारतीय समाजवादी नेता जयप्रकाश नारायणलाई समेत दुःखी तुल्याएको थियो। जो वीपी र मातृकाबीच कलकत्ता सम्झौता गराउने मुख्य पात्र थिए। यसरी एकपछि अर्को गर्दै परिस्थिति आफ्नो अनुकूल-विपरीत अवस्था सृजना हुँदै गएको महसूस गर्दै मातृकाप्रसाद कोइराला २००९ साउन २६ गतेका दिन प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिएको २० दिनपछि मातृकाप्रसादको मागवमोजिम नै महासमिति बैठक बस्यो। बैठकको मुख्य उद्देश्य कांग्रेसको एकता जोगाउनु थियो। उक्त महासमिति बैठकमा १४९ जना प्रतिनिधि सहभागी भएका थिए।

१८ वटा वडा कायम गरिएको थियो। कांग्रेसले १७ वटा वडामा आफ्नो उमेदवार उठाएका थिए। १५ नम्बर वडामा कांग्रेसका उम्मेदवार घनानाथ उपाध्याय निर्वाचन निर्वाचित भएका थिए। बाँकी रहेका १६ वटा वडामध्ये प्रस्तावलाई सदर गरेको थियो। यसरी प्रजातन्त्र प्राप्त भएको केही वर्षभित्र नै नेपाली कांग्रेस गुट-उपगुटमा विभाजित भएकाले कमजोर हुन पुगेको थियो। यता राजा त्रिभुवनलाई यस्तो अवस्थामा नेपाली कांग्रेसका सभापति वीपी कोइरालाको नेतृत्वमा सरकार बनाउन दिने हो भने भद्रकाली राजनीतिक अस्थिरतालाई भन्नु प्रोत्साहन दिनु हो भनेर देशी-विदेशी शक्तिहरूले सुझाव दिएका थिए। अर्थात् सबै शक्तिहरू वीपीलाई प्रधानमन्त्री हुनबाट रोक्न सक्रिय थिए।

सदभाव हुनुपर्ने भन्दै भ्रम छरिँरहेका थिए। यद्यपि यसको कुनै परिणाम देखा परेन। २०१० वैशाख १९ गते मातृकाप्रसाद कोइरालाले आफ्नो नेतृत्वमा 'राष्ट्रिय प्रजा पार्टी' नामक नयाँ राजनीतिक दलको घोषणा गरे।

यो दलको निर्माण राजा त्रिभुवनको योजनाअनुरूप नै भएको थियो। जसको मुख्य उद्देश्य थियो, नेपाली कांग्रेसलाई कमजोर बनाउनु। मातृकाप्रसादले दल निर्माण गरेको केही महिनापछि नै राजा त्रिभुवनले २०१० असार २ गते एकाकी परामर्शदात्री सरकारको विघटन गरे। र राष्ट्रिय प्रजा पार्टीको नेताको हैसियतमा मातृकाप्रसादलाई प्रधानमन्त्री पदमा नियुक्त गरे। मातृकाप्रसाद प्रधानमन्त्री भएपछि आफू प्रजातन्त्रप्रति प्रतिबद्ध भएको देखाउनका निम्ति काठमाडौँ र ललितपुर नगरपालिकाको निर्वाचनको मिति घोषणा गरे। नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमिति र संसदीय समितिको बैठकले चुनावमा प्रतिस्पर्धा गर्ने निर्णय गरे। २०१० भाद्र १७ गते बालिग मताधिकारको आधारमा काठमाडौँ र ललितपुर नगरपालिकाको निर्वाचनमा भाग लिँदै आफ्ना उम्मेदवार उठाए। त्यो बखतमा काठमाडौँ नगरपालिकामा कुल ५६ हजार मतदाता थिए।

१८ वटा वडा कायम गरिएको थियो। कांग्रेसले १७ वटा वडामा आफ्नो उमेदवार उठाएका थिए। १५ नम्बर वडामा कांग्रेसका उम्मेदवार घनानाथ उपाध्याय निर्वाचन निर्वाचित भएका थिए। बाँकी रहेका १६ वटा वडामध्ये प्रस्तावलाई सदर गरेको थियो। यसरी प्रजातन्त्र प्राप्त भएको केही वर्षभित्र नै नेपाली कांग्रेस गुट-उपगुटमा विभाजित भएकाले कमजोर हुन पुगेको थियो। यता राजा त्रिभुवनलाई यस्तो अवस्थामा नेपाली कांग्रेसका सभापति वीपी कोइरालाको नेतृत्वमा सरकार बनाउन दिने हो भने भद्रकाली राजनीतिक अस्थिरतालाई भन्नु प्रोत्साहन दिनु हो भनेर देशी-विदेशी शक्तिहरूले सुझाव दिएका थिए। अर्थात् सबै शक्तिहरू वीपीलाई प्रधानमन्त्री हुनबाट रोक्न सक्रिय थिए।

नेपाली कांग्रेसबाट कारवाहीमा परेका मातृकाप्रसाद आफ्नै नेतृत्वमा पार्टी गठन गर्नतर्फ लागेका थिए। यसका लागि उनलाई राजा त्रिभुवनको सहयोग थियो। यसबीचमा राजा त्रिभुवनले केशर शमशेरको नेतृत्वमा पाँच सदस्यीय परामर्शदात्री सरकारको गठनको घोषणा गरे। जुन मातृकाप्रसाद कोइरालाको सुझावअनुसार नै गठन भएको थियो। तर वीपीले यो सरकारको विरोधमा गतिविधि सुरु गरिसकेका थिए। वीपीको विरोधलाई मत्थर पार्न राजा त्रिभुवनले एउटा मजबुत सरकार गठनको निम्ति र प्रजातन्त्रलाई सफल बनाउन राजनीतिक दलहरूबीचमा

पुनर्वाहको प्रयास गरिरहेको थियो। तर बैठक जारी नै रहेको अवस्थामा मातृकाप्रसाद एकाकी बैठक बहिराङ्कन गरी बाहिर निस्किए। र त्यो कार्यसमितिको बैठकले प्रधानमन्त्री मातृकाप्रसाद कोइराला लगायत उनका सहयोगीलाई तीन वर्षका लागि पार्टीको सदस्यताबाट निष्कासन गर्ने निर्णय गर्‍यो।

के कोभिड-१९ भन्दा फ्लु 'बी' भाइरस कडा देखिन थालेको हो ?

डा. शेरबहादुर पुन

केहि दिन अगाडी एक ३८ वर्षिया महिलामा अचानक छाती कसिएको, स्वर भासिएको, बोल्न गाह्रो हुने जस्ता स्वास्थ्य समस्याहरू देखा पर्‍यो, त्यहि बेलुकी अचानक काम ज्वरो पनि आयो। त्यसको तीन दिनमा पातलो दिवा र बान्ता पनि भयो र हल्का सुक्का खोकी देखियो। यी सबै भोगाई विरामीले पहिलो लहरमा आफू कोरोना संक्रमित हुँदा देखिएको लक्षणहरू भन्दा कडा महसूस गरेको सुनाईन।

हाल कोरोनाको चक्रले निरन्तरता पाईरहेदा र दैनिक दर्जनी संख्यामा कोभिड-१९ को कारणले मृत्यु देखिरहेदा ती महिला आतिपर कोरोना निदानको लागि पीसीआर परीक्षण गराईन। तर सो जाँचमा रिपोर्ट नेगेटिभ आयो। अब अर्को के गर्ने भन्नेमा अन्यालताकावीच विरामी मेरो सम्पर्कका आईन। मैले उनलाई फ्लु भाइरसको एक पटक जाँच गर्ने कि भनेर सल्लाह दिएँ। सोही अनुसार जाँच भयो। मैले अनुमान गरेजस्तै जाँचबाट फ्लु 'बी' भाइरस देखा पर्‍यो।

यति बेलाको यो मौसम फ्लु भाइरसका लागि अनुकूल मौसम पनि हो। फलद्र 'ए' र 'बी' भाइरसले विशेषत मानिसमा

संक्रमण गरे बढी स्वास्थ्यमा समस्या ल्याउने गर्दछ। फ्लु 'ए' ले बेला बेलामा पेन्ड्यामिककै रूप लिन गरेको देखिन्छ भने फ्लु 'बी' को फैलावट हालसम्म स्थानीय तहमै सिमित देखिने गरेको पाइन्छ। नेपालमा फ्लुका लागि अनुकूल समय भनेर फेब्रुवरी-मार्च तथा जुलाई-अगस्त साउन १० गते नेपाली कांग्रेस केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठकले प्रधानमन्त्री मातृकाप्रसाद कोइराला लगायत उनका सहयोगीलाई तीन वर्षका लागि पार्टीको सदस्यताबाट निष्कासन गर्ने निर्णय गर्‍यो।

कतिपय निमोनिया भएका विरामीमा कोरोना नेगेटिभ देखिने गरेको भएता पनि फ्लुको परीक्षण गर्ने गरेको पाइँदैन। फ्लु भाइरस संक्रमितमा पनि निमोनिया कडा देखिने गरेको विगतको अनुभव म सँग छ। फलद्रका प्रकार र लक्षणहरूः फलद्र 'बी' यामागाता र भिक्टोरिया गरि द्रइड लिनजमा बाहिएका छन्। यसको मुख्य लक्षणहरूमा अचानक काम ज्वरो आउनु, टाउको दुख्नु, जिउ दुख्नु, खोकी सहित छातीमा कसिएको महसूस हुनु, बान्ता हुने, थकित तथा कमजोर हुने जस्ता देखिने गर्दछन्। यस्ता लक्षणहरू संक्रमित भएका एक देखि चार दिनमा देखिने गर्दछन्। फ्लु 'बी' मानिसबाट मानिसमा देखिने सन् गर्दछ।

माथि उल्लेखित संक्रमितको परिवारका अरु सदस्यहरूमा पनि फ्लुको लक्षणहरू देखिएका छन्। यो फ्लुले उपचार समयमा हुन नसके निमोनिया लगायत समस्या देखा पर्ने र शरीरका अरु अंगहरूमा पनि क्षति पुऱ्याउन सक्दछ। त्यसो त 'जर्नल अफ इन्फेकसियस डिजिज'मा प्रकाशित अनुसन्धान लेखमा फण्डे एक तिहाई भन्दा बढी फ्लु 'बी' संक्रमितमा ब्याक्टिरियल इन्फेक्सन पनि देखिएको थियो।

फलद्रको संक्रमण भए के गर्ने ? फलद्र 'बी' संक्रमण भएमा सामान्यतः प्रसस्त भोलिलो खानेकदरा खाने र आराम गरे बिस्तारै कम भएर जान्छ। लक्षणमा आधारित औषधीहरू चिकित्सकको सल्लाहमा लिन सकिन्छ तर जेष्ठ नागरिक, दीर्घरोगी, गर्भवती तथा बालबालिका जस्ता जोखिम समूहमा पर्नेहरूले चिकित्सकको निगरानीमा रहनु बुझिनुपर्ने हुन्छ। अर्को भनेको फ्लु 'बी' विरुद्धको खोप पनि उपलब्ध छ। त्यो खोप लिएर पनि आफू सुरक्षित हुन सकिन्छ। नेपालमा जुलाई महिना देखि फ्लु ट्वाँतै बढेको देखिन्छ। हडकड फ्लुको नामले चिनिने फ्लु ज्व

र फ्लु 'बी' देखिँदै आइरहेको भएता पनि चाखलाग्दो कुरा नेपालमा नियमित जस्तो देखिँदै आइरहेको स्वान्त फ्लुको नामले चिनिने ज्वलन्तफण्ड भने पछिल्लो समय देखिएको छैन।

फलद्र 'बी' मा भिक्टोरिया लिनज नेपाल देखिँदै आइरहेको छ। तर, नेपालमा जाँच गर्दा फ्लु 'बी' अन्तर्गत यामागाता र भिक्टोरिया लिनजमा नपर्ने नमूनाहरू पनि प्रशस्त देखिन थालेका छन्। यसले नेपालमा फ्लु 'बी' को नयाँ भाइरस देखिँदै गरेको/थालेको हो ? के यो अघिल्लो लिनजहरू यामागाता र भिक्टोरिया भन्दा घातक हुन सक्ला ? भन्ने जस्ता प्रश्नहरू उब्जाउन थालेको छ। यद्यपि यस्ता प्रश्नहरूको सम्बोधन अनुसन्धान पछि मात्र थाहा हुनेछ। अन्तमा, नेपालमा हाल फ्लु भाइरसले तिब्रता पाईरहेको र त्यसले स्वास्थ्यमा पार्ने असर पनि गम्भीर हुने देखिएकोले फ्लु भाइरसको निदान र उपचारलाई पनि नजर अन्धाज गर्ने हुँदैन किनभने मैले सुरमै उल्लेख गरेको फ्लु 'बी' संक्रमित विरामीलाई कोभिड-१९ हुँदा भन्दा बढी स्वास्थ्यमा सकस भएको अनुभव छ। यस आधारमा पनि भन्न सकिन्छ कि फ्लु 'बी' पनि कडा भाइरस मध्येको एगता हो। नेपाली हेल्थ

सातवटै प्रदेशमा सरकारी मेडिकल कलेज

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले विसं २०८० सम्म प्रत्येक प्रदेशमा कम्तीमा एउटा सरकारी मेडिकल कलेज स्थापना गर्ने भएको छ।

मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा समिरकुमार अधिकारीले सातवटै प्रदेशमा कलेज निर्माण गर्ने क्रममा नै प्रदेश नं २ मा मधेश स्वास्थ्य प्रतिष्ठान र रामराजाप्रसाद सिंह स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको भौतिक पूर्वाधार सुचारु भएको जनाएका छन्। उनका अनुसार नेपाली सेना स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र काठमाडौं विश्वविद्यालय मेडिकल स्कुललाई सार्वजनिक मेडिकल कलेजको रूपमा तोकिएको शिक्षा ऐन-२०७५ को प्रावधान अनुसार छात्रवृत्ति कायम गर्ने प्रक्रियासमेत सुरु भइसकेको छ।

मन्त्रालयले यस अगाडि विभिन्न मितिमा सरकारले चिकित्सा शिक्षा र स्वास्थ्य क्षेत्रको सुधारको लागि गरेका सम्झौता कार्यान्वयनका लागि समेत प्रतिबद्ध भएको जनाएको छ। सहप्रवक्ता डा अधिकारीले शिक्षा ऐन-२०७५ को प्रावधान अनुसार विसं २०८५ देखि नेपालको मेडिकल शिक्षा गैर-नाफामूलक हुने भएकोले त्यो नीति कार्यान्वयनको लागि मन्त्रालय प्रतिबद्ध भएको बताए।

कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा एमबिएएस भर्ना प्रक्रिया शुरु भइसकेको र गेटा मेडिकल कलेज र राप्ति स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा एमबिएएस अध्ययनको लागि पूर्वाधार अन्तिम चरणमा पुगिसकेको जनाएको छ। उनले कुनै पनि विश्वविद्यालय र प्रतिष्ठानमा पदाधिकारी नियुक्त गर्दा २०७३ मा तयार भएको मापदण्ड समय

सापेक्ष परिमार्जन गर्नका लागि हाल छलफलको क्रममा रहेकोले उक्त परिमार्जन मापदण्डअनुसार पदाधिकारी नियुक्त प्रक्रिया थालिने समेत जानकारी गराए।

यस्तै छानविन समितिले बुझाएको प्रतिवेदनका आधारमा विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरानका दोषी ठहर भएका कुनै पनि पदाधिकारीलाई संरक्षण गर्ने नीति मन्त्रालयको नभएको विज्ञप्तिमा उल्लेख गरिएको छ।

आठ लाख मात्रा खोप आइपुग्यो

चीनबाट आठ लाख मात्रा भरोसेल खोप आइपुग्यो छ। नेपाल वायु सेवा निगमको वाइडवडी विमानमार्फत गराएर आठ लाख मात्रा खोप नेपाल आइपुग्योको स्वास्थ्य मन्त्रालयका प्रवक्ता डा कृष्णप्रसाद पौडेलले जानकारी दिए। उनका अनुसार १६ लाख मात्रा खरिद

गरिएको खोपमध्ये आठ लाख मात्रा पहिलो चरणमा आइपुग्यो हो। उनले विहीवार साँझ थप आठ लाख मात्रा खोप चीनबाट नेपाल आए बताए।

यस्तै अगामी शनिवार पनि जापानबाट अनुदानमा छ लाख मात्रा एस्ट्राजेनिका खोप आउने उनले जानकारी दिए। प्राप्त भएको खोप प्राथमिकताका आधारमा लगाइने मन्त्रालयले जनाएको छ।

अहिलेसम्म नेपालमा एक करोड १६ लाख खोप प्राप्त भइसकेको छ। सरकारले असोजसम्म खोप लगाउन लक्षित ३३ प्रतिशतलाई पूर्ण खोप र चैतसम्मसम्म लक्षित सबैलाई खोप लगाउने लक्ष्य राखेको छ। अहिलेसम्म नेपालमा ४७ लाख ८५ हजार ९०२ पहिलो मात्रा र ३६ लाख ४९ हजार ७६० पूर्ण मात्राको खोप लगाइसकेका छन्।

‘एक शिक्षक, एक ल्यापटप’

टुडे एक्सप्रेस / गलकोट

सूचना प्रविधिको अवसर र पहुँच बढाउने अभिप्रायले बागलुङ जिल्लाको दुर्गम गाउँपालिका निसीखोला गाउँपालिका-१ मा रहेको देवीस्थान माध्यमिक विद्यालयले सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने प्रयास थालेको छ।

इन्टरनेट सेवाको पर्याप्त पहुँच नभएको गाउँपालिका शिक्षालाई प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि विद्यालयले आफ्नै लगानीमा शिक्षकलाई ल्यापटप वितरण गरेको छ। विद्यालयले ल्यापटप वितरण गरे पनि अधिकांश शिक्षक प्रविधिको सीप कौशलका विषयमा अनभिज्ञ छन्। यसकारण शिक्षकलाई कम्प्युटरसम्बन्धी तालिमसमेत विद्यालयले दिएको छ। गत वर्ष आधारभूत कम्प्युटरसम्बन्धी ज्ञान दिए पनि त्यति मात्रै पर्याप्त नभएको शिक्षकहरूले बताएका छन्।

विद्यालयले ‘एक शिक्षक, एक ल्यापटप’ कार्यक्रमअन्तर्गत १६ जना शिक्षकलाई ल्यापटप वितरण गरेको विद्यालयका प्रधानाध्यापक भगवहादुर क्षेत्रीले बताए। रु १० लाखको लागतमा विद्यालयले ल्यापटप वितरण गरेको उनको भनाइ छ। सूचना प्रविधिको विकाससँगै शिक्षालाई प्रविधिसँग जोड्ने कोसिस गरेको र सुरुमा केही जटिलता भए पनि त्यसलाई विस्तारी सामना गर्दै जाने क्षेत्री बताउँछन्। यस वर्ष ल्यापटप वितरणसँगै थप तालिम दिइने विद्यालयका प्रधानाध्यापक भगवहादुर क्षेत्रीले बताए। प्रथम क्षेत्रीले विद्यालयलाई सूचना तथा प्रविधिमैत्री बनाउनका लागि गत वर्षदेखि शिक्षक स्टाफलाई कम्प्युटरसम्बन्धी

तालिम दिइएको र यस वर्ष ल्यापटप वितरणसँगै आवश्यक तालिम दिइने जानकारी दिए।

“सूचना प्रविधिको जमानामा, हामीहरू पनि सूचना प्रविधिसँगै परिवर्तन भएर विद्यार्थीलाई त्यही किसिमको शिक्षा दिनुपर्ने जस्तै छ, हामीले गत वर्षदेखि नै शिक्षकलाई कम्प्युटरसम्बन्धी सामान्य ज्ञान दिन थालेका थियौं”, उनले भने, “अहिले विद्यालयमा अध्यापनरत सबै शिक्षक स्टाफलाई ल्यापटप वितरण गरेका छौं, उनीहरूलाई कम्प्युटरसम्बन्धी आवश्यक तालिमका लागि चार शिक्षकको टिम बनाएका छौं।”

प्रअक्षेत्रीले कोरोना महामारीका समयमा पनि अब विद्यार्थीलाई प्रविधिको प्रयोग गरेरै पठनपाठनलाई तीव्रता दिन सकिने जनाउँदै यसका लागि आवश्यक तयारीसमेत गरेको बताए। विद्यालयमा गत वर्ष गाउँपालिकाले इन्टरनेट जडान गरेको छ। गत वर्षदेखि नै बालविकासदेखि कक्षा २ सम्म स्मार्ट टिभी प्रयोग गर्दै बालबालिकालाई खेल्दै रमाउँदै सिकने वातावरण तयार गरिएको उनको भनाइ छ। यस्तै कक्षा ८ स्टाफलाई कम्प्युटरसम्बन्धी

गरेर नियमित अध्यापन गराउँदै आइरहेको छ। उनले सबै कक्षामा स्मार्टबोर्ड र प्रोजेक्टर प्रयोग गरी पठनपाठनलाई तीव्रता दिन लक्ष्य रहेको बताए।

उनले अनलाइन कक्षा सञ्चालनका लागि र सबै विद्यार्थीलाई समेट्नका लागि डाटा सङ्कलन गरेको भन्दै विद्यालयले सङ्कलन गरेको विवरणमा धेरै अभिभावकको हातमा स्मार्ट फोन रहेको बताए। यस विद्यालयमा कक्षा १२ सम्म पढाइ हुने गर्छ। अब कक्षा ८ देखि १२ सम्मलाई तत्कालै प्रविधिसँग जोड्ने र अन्य कक्षालाई पनि विस्तारै जोड्दै जाने विद्यालयले जनाएको छ। विद्यालयमा कम्प्युटरसम्बन्धी ज्ञान भएका शिक्षक आधा बढी रहेको र अन्यलाई सहयोगको आवश्यकता पर्ने प्रअ क्षेत्री बताए। अहिले विद्यालयमा ४१० विद्यार्थी अध्ययनरत छन्। भर्ना अभियान अर्को जारी छ।

विद्यालयका शिक्षक पुरन्ध्वज गुरुङले अहिलेसम्म चक, इन्टर तथा मार्केले स्वाइट बोर्डमा लेख्ने सिकाउँदै आएका अब डिजिटल माध्यमबाटै विद्यार्थीलाई अध्यापन गराउन सक्ने भएको बताए।

तीन फरार प्रतिवादी पक्राउ

टुडे एक्सप्रेस / बागमती

जिल्ला प्रहरी कार्यालयले विभिन्न मुद्दामा कैद र जरिवाना भुक्तानी गर्न बाँकी तीन जना फरार प्रतिवादीलाई पक्राउ गरी जिल्ला अदालत पठाएको छ।

पक्राउ पर्नेमा लागुऔषध खैरो हिरोइन मुद्दामा दुई महिना ११ दिन कैद भुक्तान गर्न बाँकी हेटौंडा उपमहानगरपालिका-५ का २६ वर्षीय प्रदीपराज कार्की, चेक अनादर मुद्दामा एक महिना कैद र रु तीन हजार जरिवाना भुक्तान गर्न बाँकी सोही उपमहानगरपालिका-१० का ३४ वर्षीय सन्तोष साह र सवारी ज्यान मुद्दामा एक महिना कैद र रु दुई हजार जरिवाना भुक्तान गर्न बाँकी हेटौंडा उपमहानगरपालिका-१२ का २७ वर्षीय उद्वद तिवारी छन्।

बैँकड कसुर मुद्दामा दुई फरार प्रतिवादी पक्राउ

बैँकड कसुर मुद्दामा दुई जना फरार प्रतिवादीलाई प्रहरी प्रधान कार्यालय केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो

महाराजगञ्जबाट खटिएको प्रहरीले काठमाडौंका विभिन्न स्थानबाट बुधवार पक्राउ गरेको छ।

पक्राउ पर्नेहरूमा दक्षिणकाली नगरपालिका-३ सोखेलका ४० वर्षीय समुन्द्रेश्वर केसी र काभ्रे ढुलिखेल नगरपालिका-७ घर भई काठमाडौं महानगरपालिका-१५ डल्लु बस्ने ४८ वर्षीय श्यामप्रसाद धिनाजु श्रेष्ठ छन्।

उनीहरूमध्ये केसीलाई अदालतबाट बैँकड कसुर मुद्दामा ११ दिन कैद र रु ३० लाख जरिवाना

तथा श्रेष्ठलाई छ दिन कैद र रु १० लाख जरिवाना ठहर भएको थियो।

उनीहरूले आफ्नो खातामा पर्याप्त मौज्जात रकम नभएको भन्ने जानी-जानी पीडितलाई भुक्त्याएर सनराइज बैंक र मेगा बैंकको चेक काटी दिई बैँकड कसुरजस्तै अपराध गरेको ठहर गरी अदालतबाट उक्त फैसला भएको थियो। उनीहरूलाई फैसला कार्यान्वयनका लागि जिल्ला अदालत काठमाडौं र जिल्ला अदालत भक्तपुर पठाइएको उक्त ब्यूरोले जनाएको छ।

मनसुन सक्रिय : अर्धै तीन दिन वर्षा हुने

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

मनसुनी वायुको प्रभावले अर्धै तीन दिन देशको अधिकांश स्थानमा वर्षा हुने जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जनाएको छ।

मनसुनी वायुको प्रभावसँगै न्यून चापीय रेखा नेपालभन्दा केही दक्षिणतिर रहेको र बडगालको खाडीको उत्तर-पश्चिमी भागमा निम्न चापीय प्रणाली रहेकाले अर्धै तीन दिन मनसुन सक्रिय भई अधिकांश स्थानमा हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना रहेको जल तथा मौसम विज्ञान विभागका मौसमविद् प्रतिभा मान्छरेले बताए।

उनाका अनुसार मौसम सफा भई घाम लाग्न अर्धै केही समय सम्पन्न गर्दा चीनबाट सामग्री मगाएका छौं, अर्धै नेपालमा पुगेको

प्रदेशमा आंशिकदेखि सामान्य बदली रहेको छ। बागमती र गण्डकी प्रदेशका केही स्थानमा हल्कादेखि मध्यम वर्षा भइरहेको छ।

दिउंसो देशभर सामान्यदेखि पूर्ण बदली भई धेरै स्थानमा हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावनाका साथै लुम्बिनी र सुदूरपश्चिम प्रदेशका एक दुई स्थानमा मेघ गर्जनसहित भारी वर्षाको सम्भावना रहेको बताइएको छ। मौसम पूर्वानुमान महाशाखाको

पछिल्लो विवरण अनुसार विहार काठमाडौं उपत्यकाको न्यूनतम तापक्रम २१ दशमलव एक डिग्री र अधिकतम तापक्रम २८ दशमलव दुई डिग्री सेल्सियस रहेको थियो। त्यस्तै विहारसबैभन्दा कम जुम्लाको न्यूनतम तापक्रम १६ दशमलव शून्य डिग्री र सबैभन्दा धेरै दिपालयको अधिकतम तापक्रम ३३ दशमलव शून्य डिग्री सेल्सियस रहने छ।

स्थानीय तहका प्रकोप प्राथमिकीकरणमा बाढीपहिरो

अक्सिजन प्लान्ट स्थापनामा ढिलाइ

पहिलोमा आगलागी, दोस्रोमा सुक्खा खडेरी, तेस्रोमा पहिरो, चौथोमा बाढी, पाँचौंमा महामारी, छैटौंमा चट्याङ हावाहुरी, सातौंमा सडक दुर्घटना र आठौंमा भूकम्प सूचीकृत गरेको छ। देवघाट गाउँपालिकाले पहिलोमा बाढी, दोस्रोमा पहिरो, तेस्रोमा आगलागी, चौथोमा सुक्खा खडेरी, पाँचौंमा चट्याङ हावाहुरी, छैटौंमा महामारी, सातौंमा भूकम्प र आठौंमा सडक दुर्घटना, बन्दीपुर गाउँपालिकाले पहिलोमा पहिरो, दोस्रोमा आगलागी, तेस्रोमा सुक्खा खडेरी, चौथोमा बाढी, पाँचौंमा चट्याङ हावाहुरी, छैटौंमा महामारी, सातौंमा सडक दुर्घटना र आठौंमा भूकम्पलाई प्रकोपको प्राथमिकीकरण गरेको छ।

धिरिङ गाउँपालिकाले पहिलोमा पहिरो, दोस्रोमा बाढी, तेस्रोमा महामारी, चौथोमा चट्याङ हावाहुरी, पाँचौंमा भूकम्प, छैटौंमा सडक दुर्घटना, सातौंमा आगलागी, आठौंमा सुक्खा खडेरी, ऋषिङ गाउँपालिकाले पहिलोमा पहिरो, दोस्रोमा आगलागी, तेस्रोमा बाढी, चौथोमा सुक्खा खडेरी, पाँचौंमा महामारी, छैटौंमा चट्याङ हावाहुरी, सातौंमा सडक दुर्घटना, आठौंमा भूकम्प, आँबुखैरेनी गाउँपालिकाले पहिलोमा अस्पताल र कम्पनीबीच सम्झौता भएको थियो र यसपछि कम्पनीले प्लान्ट जडानका लागि एक महिना थप गरिदिन निवेदन दिएको थियो। उनले भने, “एक महिना थप गरेका अवधिमा पनि प्लान्ट जडानको काम सुरु भएको छैन।” उनले भने, “कम्पनीको मान्छेसँग सम्पर्क गर्दा चीनबाट सामग्री मगाएका छौं, अर्धै नेपालमा पुगेको

टुडे एक्सप्रेस / वैतडी

जिल्ला अस्पतालमा अक्सिजन प्लान्ट स्थापनाको काम सुरु हुनसकेको छैन। गत असारभित्र प्लान्ट निर्माण सम्पन्न गर्ने गरी हेल्थ केयर सप्लायसकाठमाडौंसँग सम्झौता भएको भए पनि कम्पनीले हालसम्म पनि प्लान्ट जडानको काम सुरु गर्न नसकेको हो।

यसका लागि सङ्घीय सरकारबाट रु एक करोड ५० लाख र सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारबाट रु ८० लाख बजेट प्राप्त भएको थियो। कोलपत्र आह्वान गरी सप्लायस छनोट गरेको भए पनि हालसम्म पनि जडानको काम सुरु नभएको अस्पतालका प्रमुख डा वसन्तराज जोशीले जानकारी दिए। गएको आर्थिक वर्षको असारभित्र प्लान्ट स्थापना गर्ने भनेर सम्झौता भएको हो। गतअसारमा अस्पताल र कम्पनीबीच सम्झौता भएको थियो र यसपछि कम्पनीले प्लान्ट जडानका लागि एक महिना थप गरिदिन निवेदन दिएको थियो।

अस्पतालमा १०० बढी अक्सिजन सिलिन्डर छन् भने ३२ कन्सन्ट्रटर छन्। भारतसँग सीमा जोडिएको वैतडीमा हालसम्म कोरोनाका कारण १८ जनाको मृत्यु भइसकेको छ।

टुडे एक्सप्रेस / दमौली

तनहुँका १० वटै स्थानीय तहले जोखिम प्राथमिकीकरणमा बाढीपहिरो निवन्धनलाई सूचीकृत गरेका छन्। जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८ का लागि तयार गरिएको प्रतिवेदनमा सबै पालिकाले प्रकोपको प्राथमिकीकरण गर्दा बाढीपहिरोलाई उच्च जोखिममा राखेका हुन्।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना विपद् व्यवस्थापन समितिबाट पारित भएको छ। जिल्लाका स्थानीय तहले प्रकोपको प्राथमिकता क्रममा पहिरो, बाढी, आगलागी, सुक्खा खडेरी, महामारी, चट्याङ हावाहुरी, सडक दुर्घटना र भूकम्पलाई राखेको प्रमुख जिल्ला अधिकारी सागर आचार्यले जानकारी दिए।

पाँच पालिकाले पहिलोलाई पहिलो, चार पालिकाले बाढीलाई दोस्रो, चार पालिकाले आगलागीलाई तेस्रो, चार पालिकाले सुक्खा खडेरीलाई चौथो, पाँच पालिकाले महामारीलाई पाँचौं,

चार पालिकाले चट्याङ हावाहुरीलाई छैटौं, पाँच पालिकाले सडक दुर्घटनालाई सातौं र पाँच पालिकाले भूकम्पलाई आठौं सूचीमा सूचीकृत गरेका छन्। जिल्ला प्रशासन कार्यालयका अनुसार व्यास नगरपालिकाले पहिरो, बाढी, आगलागी, सुक्खा खडेरी, महामारी, चट्याङ हावाहुरी, भूकम्प र सडक दुर्घटनालाई प्राथमिकीकरणअनुसार सूचीकृत गरेको छ। भानु नगरपालिकाले पहिलोमा बाढी, दोस्रोमा पहिरो, तेस्रोमा आगलागी, चौथोमा महामारी, पाँचौंमा चट्याङ हावाहुरी, छैटौंमा भूकम्प, सातौंमा सडक दुर्घटना र आठौंमा सुक्खा खडेरीलाई सूचीकृत गरेको छ। भिमाद नगरपालिकाका पहिलोमा पहिरो, दोस्रोमा बाढी, तेस्रोमा सुक्खा खडेरी, चौथोमा आगलागी, पाँचौंमा महामारी, छैटौंमा चट्याङ हावाहुरी, सातौंमा भूकम्प र आठौंमा सडक दुर्घटनालाई सूचीकृत गरेको छ। शुक्लागण्डकी नगरपालिकाले

अमेरिकी सैनिकको बहिर्गमन र तालिवानको काबुल यात्रा

दिलीप शर्मा / काठमाडौं

अफगानिस्तानको लामो बसाई अमेरिकाका लागि ओसामा बिन लादेनको अन्त्य र अल कायदाको सङ्गठन निर्मूल पार्नुलाई उपलब्धिमुलक मानिएको छ। चीन र रूसजस्ता शक्तिशाली मूलुकमा रहेर अफगानिस्तानको शान्तिका लागि भएका पहिले अमेरिकालगायतका उसका सहयोगी राष्ट्रमा लाभ पुगेको पक्कै हुनसक्छ। यसबारे अमेरिकी पूर्वराष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पकै शब्दले अफगानिस्तानमा अमेरिकी सेनाको बसाई अमेरिकाका लागि अनावश्यक आर्थिक बोझ पनि परेको पुष्टि हुन्छ। अमेरिकी सेना अफगानिस्तानमा प्रवेश गरेदेखि अहिलेसम्म करिब १२ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको रकम खर्च भएको तथ्याङ्क रहेको छ।

अफगानिस्तानबाट अमेरिकी सेना फिर्ता गर्ने निर्णय अमेरिकी तत्कालिन राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले ल्याएको योजना हो। अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेनले अफगानिस्तानबाट अमेरिकी सेना फिर्ता गर्ने निर्णयलाई निरन्तरता दिँदै यो प्रक्रिया लगभग अन्तिम चरणमा रहेको छ। अफगानिस्तानमा अमेरिकी सेनाको पहिलो दशकको बसाई अमेरिकाका लागि फलदायी भएको तर दोस्रो दशकमा उल्लेख्य उपलब्धिहरू नभएको केही अमेरिकी विश्लेषकहरूले गर्ने गरेका छन्। अमेरिकी समाचार संस्था सीएनएनका जोन वाउससँगको गत हप्ता प्रसारित एक अन्तरवार्तामा अफगानिस्तान र मध्यएसियाबारे विशेष जानकार स्ट्यानफोर्ड विश्वविद्यालयका इतिहासकार रोबर्ट क्रुजले 'ट्रम्प प्रशासनले तालिवानसँग गरेको सन् २०२० को सम्झौताले तालिवानलाई देश कब्जा गर्न सहज भएको' बताएका छन्।

अफगानिस्तानको लामो बसाई अमेरिकाका लागि आर्थिक बोझबाहेक केही महशुस नभएको अफगानिस्तानको पछिल्लो राजनीतिक अवस्थामा बोद्धे इन्स्टिच्युट फर चाइना अमेरिका स्टडीजका राजनीतिक विश्लेषक सौरभ गुप्ताले भने, "१५ अगस्तमा काबुलमा लामो समयपछि तालिवानको चहलपहल देखियो। तालिवानसँग प्रतिकार गर्ने राजनीतिक इच्छासमेत संस्थापन पक्षले नदेखाउँदा तालिवानको सहज विजय भयो।"

"अमेरिकी सेनाको सैन्य गठबन्धनमा अफगानिस्तानमा तालिवान समूहलाई देशका प्रायः सबै सहरी इलाकाबाट विस्थापित गरेपछि ती क्षेत्रमा जुन किसिमको राजनीतिक नेतृत्व विकासका लागि स्थानीयलाई प्रोत्साहित गर्नुपर्छ त्यसो नभएको पुष्टि भएको छ।" करिब वीसवर्षसम्म तालिवानलगायतका समूहले 'आतङ्कवाद'लाई प्रोत्साहन गरेको आरोपसहित अफगानिस्तानमा रहेको अमेरिकी नेतृत्वको नेटो गठबन्धन सैनिकले तालिवान लडाकूको अफगानी राजधानीमा भएको प्रवेशका बेला काबुलमा नै रहेर पनि केही गर्न सकेन।

केवल मुकदशक बनेर स्थितिलाई हेर्नु नै उनीहरूको वाध्यता रह्यो। अमेरिका र तालिवान समूहबीच अफगानिस्तानको शाक्तिका लागि कतारमा गरिएको सम्झौताले उनीहरूलाई निश्चित घेरामा रहन बाध्य पार्यो। विदेशी सैनिकले एक डेढमहिनादेखि नै अफगानिस्तानबाट बहिर्गमनको प्रक्रियालाई अघि बढाइसकेको थियो। अचम्मको कुरा के छ भने करिब तीनलाखको सङ्ख्यामा रहेको भनिएको अफगान सेना तालिवानले केन्द्रीय राजधानी काबुल कब्जा गर्दा पनि कुनै प्रतिकारमा उत्रेन। यो अफगानिस्तानमा दुई कार्यकालसम्म 'निर्वाचित' भएका असरफ गनीले तालिवानसँग गरेको आत्मसमर्पण हो।

६ वर्षभन्दा बढी सत्ताको बागडोर सम्हालेका राष्ट्रपति

गनीले छिमेकमा सुदृक्क शरण लिन पुगेको खबरले उनलाई साथ दिँदै आएका अफगान नेतासमेत खुशी देखिएनन्। यस पहिले राष्ट्रपति बनिसेका हामिद कारजाईले तालिवानसँगको शान्तिवार्तामा नेतृत्व लिने बताएका छन्। उनसहित संस्थापन पक्षका केही सदस्य कतारको दोहामा रहेका अफगान तालिवान नेतासँग अफगानिस्तानको आगामी वाटो तय गर्न बन्ने सरकारको गठजोडका लागि तयसर्तर्फ जाने तय भएको छ। अमेरिकासँगको सम्झौतापछि तालिवानले संयुक्त सरकारको माग गरिरहेका थिए। तर सरकारले तालिवानलाई उनीहरूले माग गरेजस्तो राजनीतिक हिस्सा दिन मानेको थिएन। विमानस्थलमा पश्चिमी मुलुकका राजदूतावासका कर्मचारी तथा उनीहरूको परिवारको सुरक्षा र सीमित घेरामा रहेर काबुलमा तालिवान समूहका लडाकूको ओहोरदोहोर हेरेर बस्नु विदेशी सेनाको कमजोरी नभई सम्झौताप्रतिको प्रतिबद्धता हो। वार्ता चलिरहेका समय हुलका हुल लडाकू राजधानीमा पुग्नु र यसमा अफगान सेनाले किन प्रतिकार गरेन ? अहिले सबैको प्रश्न अफगान सेना र त्यहाँको राजनीतिप्रति सोभिएको छ। के यो उनीहरूको परनिर्भरता थिएन त ? अनि अफगानिस्तानको परिवर्तनलाई स्वभाविक नभने के भन्ने ? यसै विषयमा विश्लेषक गुप्ता भन्छन्, "अमेरिकी सेनाको हालैको अफगान राजधानीमा हाले देखिएका अस्तव्यस्तता अपेक्षाकृत थिएनन्।" तालिवानलाई सन् २००१ मा सत्ताच्युत गरेपछि अमेरिकाले अफगान नागरिकलाई राजनीतिकरूपमा सुसङ्गठित गर्नुपर्छ तर यो राजनीतिक इच्छाशक्ति नदेखिँदा विदेशी सेना फिर्ता हुँदासाथ सरकारको नेतृत्वमा रहेका राष्ट्रपतिले नै विदेशमा शरण लिन पुग्नुपर्ने वातावरण सिर्जना हुनुराजनीतिकइच्छाशक्तिको अभाव हो।

गुप्ताको तर्क छ, "एक पटकको विजय राष्ट्र निर्माणमा असम्भव विकल्प बन्न पुग्यो। काबुलमा एक विश्वसनीय उत्तराधिकारीको विकल्प खोज्न नसक्दा अमेरिकाले वीस वर्षसम्म गरेको लगानी क्षणभरमा भत्किएको देखा सकिन्छ। राजनैतिक व्यवस्था को निर्माण गरी त्यसपछि सम्मानपूर्वक विदेशी फौज फिर्ताको सम्झौता गरिएको भए राम्रो हुन्थ्यो। यसले तालिवानलाई पनि समावेश गरी अफगानिस्तानले शान्तिको बाटो तय गर्न सक्थ्यो।" अफगानिस्तानमा भएको युद्ध 'सन् २००८ सम्ममा आधारभूतरूपमा निर्दिष्ट दिशातर्फ गएको उन तर्क गर्नुहुन्छ। सन् २०११ मा (ओसामा) बिन लादेन मारिएपछि अमेरिकी सेना अफगानिस्तानमा सधैँ रहनुपर्ने ठोस कारण थिएन। "गुप्ताले

चिनियाँ समाचारसंस्था सिन्धुवासँगको अन्तर्वार्ताका क्रममा भने, "काबुल(अफगान संस्थापन पक्ष) र तालिवानलाई सरकारको शक्ति साभेदारी सम्झौतामा जबरजस्ती गर्ने राजनैतिक बलबिन लादेन मारिएपछिसम्म अमेरिकामा थियो। तर भूतपूर्व राष्ट्रपति बराक ओबामाको प्रशासनले अफगानिस्तानमा तालिवान वलियो बन्ने खालको राजनैतिक समूह चाहँदैनथ्यो। सुरक्षित अवतरणका लागि अनुकुल भएका समय निभाउनुपर्ने भूमिकामा अभाव भएको हो।"

उनका अनुसार अमेरिकाले अफगानिस्तानमा सेनापतिको इच्छा र समर्थनमा लडाईँ जारी राख्ने र तालिवानलाई आत्मसमर्पण गराउने अख्तियारसहित सन् २०१५ मा छ महिनाका लागि तालिवानसँग कोलडाईलाई अनुमति दिइयो। तालिवानसँग सम्झौता गरिएको समय सन् २०१९ को मध्यसम्म पूर्वराष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पको प्रशासनको सन्दर्भमा पनि अमेरिकी नीति सोही रहेको थियो।

लडाईँले अमेरिका र अफगान सरकारले तालिवानलाई नत आत्मसमर्पण गराउन सक्थे न उनीहरूलाई राजनीतिक मूलप्रवाहमा ल्याउन नै सक्थे। अफगान सरकारले ट्रम्पको कार्यकाल सकिँने लाग्दा जो बाइडेन निर्वाचित हुनसक्ने र उक्त नेतृत्वले अफगानिस्तानबारे फरक रणनीति ल्याउनसक्ने अभिलाषासहित द्वन्द्वलाई दबाएर जाने निर्णय लियो।

ट्रम्प समूहले तालिवानसँग सम्झौता गरिएका प्रतिबद्धता पूरा गर्न असफल भयो र यसै वर्षको सुरुमा राजनीतिक नेतृत्वबाट पूरै बाहिरियो। अन्तमा, बाइडेन र ट्रम्पको रणनीतिमा अडिग रहनुभयो र सेना फिर्ता प्रक्रिया अघि बढ्यो।

गुप्ताको तर्क रहेको छ, "ट्रम्पको शक्ति विस्तारै सेलाउँदै गएपछि पश्चिम र यसका अफगान प्रतिनिधिले नत त राजनीतिक साहस बढ्ने न त गुप्तचरले दीगो उत्तराधिकारीको विकल्प खडा गर्न सक्थे। बरु यो नै अमेरिका र पश्चिमको अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्धमा चीसोपन ल्याउने एउटा कडी बनेको छ।" "भियतनाम यद्गपछिको वासिङ्टन र अन्य पश्चिमी पूँजीवादी शासकको पदस्ताले अन्तरराष्ट्रिय सम्बन्धमा शक्ति र मापदण्ड वा कानुनको सम्बन्धलाई गहिरोसँग लिएको जस्तो व्यवहारले देखाउने गरेको छ। उनीहरूका लागि अन्तरराष्ट्रिय मामिला मुख्यतया घरायसी विवादको कारक बन्ने गरेका छन्। यसैका कारण हामीले आज अफगानिस्तानमा शक्ति र मापदण्डको यस कमजोर 'ककटेल' नीतिगत प्रभावको असर देख्न परिरहेको छ।

टि२० विश्वकप खेल अष्ट्रेलियाको बलियो टोली घोषणा

एजेन्सी

अष्ट्रेलियाले आगामी अक्टोबर १७ देखि नोभेम्बर १४ सम्म यूएईमा हुने टि२० विश्वकपको लागि १५ सदस्य टोली घोषणा गरेको छ। आरोन फिन्चको कप्तानीमा घोषणा टोलीमा स्टा र तथा प्रमुख खेलाडी डेविड वार्नर, स्टिभ स्मिथ र ग्लेन म्याक्सवेल लगायतका फर्किएका छन्।

२६ वर्षिय विकेटकिपर ब्याट्सम्यान जोश इग्लिस टि२० विश्वकप घोषणा टोलीमा अनक्याण्ड खेलाडीको रूपमा छन्। बंगलादेश र वेस्टइन्डिज भ्रमणमा विकेटकिपरको प्रदर्शन कमजोर रहेपछि उनले मौका पाएका हुन्। उनले घरेलु क्रिकेटमा लगातार उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्दै आएका छन्। ६३ टि२० खेलमा २ शतक र ११ अर्धशतक सहित १ हजार ६ सय ४५ रन जोडेका छन्।

तीव्र गतिका बलर फ्रेय रिचर्डसन, एन्ड्रयू टाई, जेसन बेहेनडोफ, विकेटकिपर एलेक्स केरी, मोइजेसन हेनरिक्स, जोश फिलिप र एष्टन टर्नर विश्वकप

टोलीमा नभएका टूला नाम हुन्। वेस्टइन्डिज र बंगलादेश भ्रमणमा कमजोर प्रदर्शनका साथ टोलीमा स्थान बनाउन सकेनन्। अष्ट्रेलियाला सुपर १२ को समूह ए मा छ। अष्ट्रेलियासँगै समूह ए मा इंग्ल्यान्ड, वेस्टइन्डिज, दक्षिण अफ्रिका, पहिलो चरणका समूह ए को विजेता र समूह बीको उप विजेता रहने छन्। शीर्ष दुईमा रहँदै सेमिफाइनल यात्रा गर्न अष्ट्रेलियालाई सहज भने हुने छैन। तर प्रमुख खेलाडी टोलीमा फर्कदा टोली भने उत्कृष्ट र बलियो बनेको छ। अष्ट्रेलिया पहिलो टि२०

विश्वकप जित्ने सोचमा छ। २०१० को टि२० विश्वकप फाइनलमा इंग्ल्यान्डसँग पराजित भएको थियो। अष्ट्रेलिया विश्वकप खेल्ने टोली : आरोन फिन्च (कप्तान), एष्टन अगर, प्याट कमिन्स (उपकप्तान), जोश हेजलवुड जोश इग्लिस, मिचेल मार्श, ग्लेन म्याक्सवेल, केन रिचर्डसन, स्टिभ स्मिथ, मिचेल स्टाक, मार्कस स्टोडिनस, मिचेल स्विपसन, म्याथ्यु वेड, डेविड वार्नर र एडम जाम्पा। भ्रमण गर्ने वैकल्पिक खेलाडी : ड्यान किफ्टियन, नाथन एलिस र ड्यानियल साम्स।

अगुएरोले मेस्सीको १० नम्बर जर्सी नलगाउने

एजेन्सी

वासिलोनामा लिओनल मेस्सीले खेलाडीका रूपमा जुन कीर्तिमान बनाएका थिए। उनको जस्तो प्रदर्शन अर्को खेलाडीले दोहोराउन कठिन देखिन्छ। फन्डै २ दशक क्लबको बसाईमा मेस्सीले क्लबलाई र आफूलाई वेग्ले उचाईमा पुर्याए। जहाँ उनले जर्सी नं १० लगायर आफ्नो यात्राको अन्त्य गरेका थिए।

त्यहि नम्बरको जर्सी क्लबमा लगाउन अन्य खेलाडीले भने आँट गरेको देखिन्छ। मेस्सीले बनाएको त्यो उचाईका कारण उनले लगाएको जर्सी नम्बर लगाउन अन्य खेलाडीले हिँच्किचाएको बुझ्न सकिन्छ। मेस्सीका नजिकका साथ रहेको अर्जेन्टिनी फरवार्ड

सर्जियो अगुएरोले १० नम्बर जर्सी नलगाउने भएका छन्। उनले १९ नम्बर जर्सी लगाउने भएका छन्।

अहिले सर्जियो अगुएरोले १० नम्बर जर्सी कसैले लगाउँदै भन्ने प्रश्नमा वासिलोनाका रक्षक जेराड पिकेले भनेका छन्, 'कसैले

त्यो आट गरेका छैनन्। कसैले त लगाउनु पर्छ भन्ने हो। मैले अगुएरोलाई भनेको थिए। तर उनी त्यसमा पक्का हुन सकेनन्।' अहिले सर्जियो अगुएरोले आफूले प्रयोग गर्ने जर्सी १९ सार्वजनिक गरेका छन्।

चिप्स अभावका कारण टोयोटाको उत्पादन ४० प्रतिशतले कटौती हुने

रासस / एएफपी

विश्वव्यापी चिप्स (पूजा) अभावले आपूर्ति व्यवस्थामा असर पर्ने भएकोले सेप्टेम्बरमहिनामा टोयोटाको कार उत्पादनलाई ४० प्रतिशतले कटौती गर्ने जपानको निका दैनिकले विहीवार जनाएको छ। विश्वकै विशाल कार निर्माण कम्पनीले आगामी महिना करिब नौ लाख गाडी उत्पादन गर्ने योजना बनाएकोमा यसलाई घटाई लगभग पाँच हजारमा संशोधन गरिएको निकीले बताएको छ। यद्यपि निकीले यो भनाइ पुष्टि गर्न कुनै आधिकारिक स्रोतलाई उद्धृत गरेको भने छैन। निकीका अनुसार दक्षिणपूर्वी एसियामा कोरोनाभाइरसको 'डेल्टा भेरियन्ट'को सङ्क्रमण विस्तारले टोयोटाका केही पूर्जाको खरीदमा पनि असर गरेको छ। टोयोटाले यस समाचारलाई लिएर तुरुन्तै कुनै

प्रतिक्रिया जनाएको छैन। पूर्जा अभावका कारण जपानी विशाल मोटर्स कम्पनीका प्रतिद्वन्दी पनि उत्पादनलाई हिलो वा अस्थायीरूपमा रोक्न बाध्य भएका बताइएको छ। आधुनिक कारको इलेक्ट्रोनिक्स प्रणालीको लागि माइक्रोचिप अत्यावश्यक छ। यसको गत वर्षको अन्त्यदेखि अभाव भएको छ।

महामारीको कारण कार निर्माताले कारको माग आदेशलाई पछि धकेलेको बताएका छन्। चिप निर्माताले उत्पादन उपभोक्तालाई इलेक्ट्रोनिकसमा सारेका छन् किनभने मानिसले घरमा काम गर्न र आराम गर्न उपकरणको आवश्यक हुन्छ। महामारीका कारण कामदारको अभाव र चीन-अमेरिका व्यापार विवादको प्रभावलगायतका कारणले उत्पादन कमी भएको पनि सवारीसाधनको माग भने बढेको कार निर्माण कम्पनीले

बताएका छन्। आगामी महिनाको शुरुदेखि टोयोटाले विभिन्न जपानी कारखानामा सञ्चालन निलम्बन गर्नेछ र उत्तर अमेरिका, चीन र युरोपमा आफ्ना गाडीको मागलाई पछि धकेल्ने सोचमा टोयोटा रहेको निकीले बतायो।

चिप्स अभाव र अन्य भाइरसजन्म आपूर्तिसमस्याले टोयोटाका जपानी कारखानामा धेरै पटक छोटा निर्माताले कारको माग आदेशलाई पछि धकेलेको बताएका छन्। चिप निर्माताले उत्पादन उपभोक्तालाई इलेक्ट्रोनिकसमा सारेका छन् किनभने मानिसले घरमा काम गर्न र आराम गर्न उपकरणको आवश्यक हुन्छ। महामारीका कारण कामदारको अभाव र चीन-अमेरिका व्यापार विवादको प्रभावलगायतका कारणले उत्पादन कमी भएको पनि सवारीसाधनको माग भने बढेको कार निर्माण कम्पनीले

रक्तपात हुन नदिन देश छोडेको अफगान पूर्वराष्ट्रपति घानीको भनाई

रासस / सिन्धु

अफगानिस्तानका राष्ट्रपति असरफ घानीले आफूले देशमा रक्तपात हुनबाट बचाउन देश छोडेको बताएका छन्। उनी गत आइतबार देश छोडेर ताजिकिस्तानतर्फ लागेका थिए। उनी अहिले संयुक्त अरब इमिरेट्स पुगेको बताइएको छ। उनलाई बुधवार साँफ युनाइटेड अरब इमिरेट्समा स्वागत गरिएको छ। उनको साथमा उनको परिवार पनि रहेका छन्।

हिंसकरूपमा तालिवानीले विभिन्न सहर हुँदै राजधानी काबुल नै कब्जा गर्न थालेपछि उनले गएको आइतबार देश छोडेका थिए। देश छोडेपछि पहिलो पटक आफ्नो भनाइ राख्नुहुँदै उनले आफूले देशमा रक्तपात हुने देखेर नै त्यसबाट बचाउनका लागि देश छोडेर हिँडेको भनाइ सार्वजनिक गरेका हुन्।

उनले बुधवार आफ्नो राष्ट्रिय भाषा पास्तोमा सम्बोधन गर्दै सो धारणा राख्नुभएको छ। त्यसक्रममा उनले आफ्ना पूर्वमन्त्रीले देश छोडेर भागेको भनी गरेको आलोचनाको पनि बचाउ गरेका हुन्। उनलाई आफ्नै मन्त्रपरिषद्का कतिपय मन्त्रीले देश नै अफ्दु यारो स्थितिमा परेको अवस्थामा आफूहरू र देशलाई नै छोडेर घानी भागेको भनेर आलोचना गरेका थिए। गाएको आइतबार यता काबुललाई तालिवानीले कब्जामा लिएका छन्। उनीहरूले तालिवानी सरकार

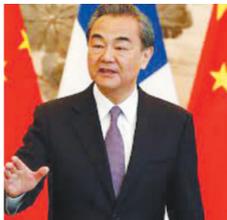

गठनको तयारी पनि गरिरहेका छन्। काबुलबाट प्राप्त समाचारअनुसार त्यहाँ जतातै तालिवानका हतियारधारी लडाकूले गस्ती गरिरहेका देखिएको छ। सडकमा महिलाको संख्या कम देखिए पनि दैनिक जनजीवनका अन्य गतिविधि सामान्य बन्दै गएको जस्तो देखिएको छ। काबुल अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल बाहिर अस्तव्यस्त अवस्था कायम नै रहेको विभिन्न अन्तरराष्ट्रिय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छन्। तालिवानका लडाकू तथा अन्य सदस्यले विमानस्थल परिसर पस्न खोज्ने अफगानीलाई रोकिरहेका छन्। तालिवानले नै अहिले काबुलको सुरक्षा गरिरहेको बताइएको छ।

अफगान मुद्दामा पाकिस्तानसँग समन्वय गरेर अघि बढ्छौं : चिनियाँ विदेशमन्त्री

रासस / सिन्धु

चीनले अफगानिस्तानमा विकसिक परिस्थितिका लागि पाकिस्तानसँग समन्वय गरेर अघि बढ्ने बताएको छ। चिनियाँ विदेशमन्त्री वुधवार सो धारणा राख्नुभएको हो। उनले हाले अफगानिस्तानमा विकास भएको परिस्थितिका लागि पाकिस्तानसँग समन्वय गरेर अघि बढ्ने बताएका हुन्। चिनियाँ विदेशमन्त्री वाव यीले अफगानिस्तानलाई आवश्यक सहयोग र सहज रूपमा अहिलेको संक्रमणको व्यवस्थापनका लागि चीनले पाकिस्तानसँग समन्वय गर्नेछ। वुधवार साँफ विदेशमन्त्री वाव यी र पाकिस्तानी विदेशमन्त्री साहमोहमद कुरेसीबीच फोनवार्ता भएको थियो। त्यस फोनवार्ताका क्रममा विदेशमन्त्री वाव यीले हाल अफगानिस्तानमा विकसित परिस्थितिलाई सामान्य बनाउन र त्यहाँको सङ्क्रमणकालीन व्यवस्थापनका लागि चीनले पाकिस्तानसँग सम्पर्क र समन्वय गरेर अघि बढ्ने छ भनेका छन्। उनले अफगानिस्तानलाई आतङ्कवादका विरुद्धमा चीनले सहयोग गर्ने

धारणा पनि राख्नुभएको थियो। त्यस फोन वार्ताका क्रममा विदेशमन्त्री वाव यीले भनेका थिए कि चीनले अब अफगानिस्तानलाई आतङ्कवादबाट बचाउनका लागि सहयोग गर्नेछ। अब अफगानिस्तान पनि आतङ्कवादी जम्माहुने स्थान बन्नू हुँदैन। गाएको आइतबार काबुललाई तालिवानीले कब्जामा लिएका छन्। उनीहरूले तालिवानी सरकार गठनको तयारी पनि गरिरहेका छन्। काबुलबाट प्राप्त समाचारअनुसार त्यहाँ जतातै तालिवानका हतियारधारी लडाकूले गस्ती गरिरहेका देखिएको छ भने आफ्नादेश फर्किन चाहने विदेशीले गर्दा त्यहाँको विमानस्थलको अवस्था अस्तव्यस्त भएको छ।

छापावाल सुन प्रति कोष
रु.९२,५००/-तेजावी सुन प्रति कोष
रु.९२,०००/-चाँदी प्रति कोष
रु.९,२६०/-

जलविद्युत् कम्पनीको शेयरमा अत्यधिक चलखेल भएपछि बोल्यो नियमन आयोग

रमेश लम्साल, काठमाडौं
जलविद्युत् कम्पनीको शेयर दोस्रो बजारमा अत्यधिक मात्रामा बृद्धि भएपछि बल्ल विद्युत् नियमन आयोग तातेको छ। प्रति शेयर आम्दानी तथा कम्पनीको अवस्थाका कारण जलविद्युत् कम्पनीको शेयरमा लगानी गर्नु जोखिमपूर्ण मानिएको छ। शेयर बजारले 'बुलिस ट्रेण्ड' समातिरहेको बेला लगानीकर्ताको ठूलो चाप जलविद्युत् कम्पनीको शेयरमा नै परेको छ।

एक वर्ष अघिसम्म प्रतिक्रिया रु ४९ सम्ममा कारोबार भएका जलविद्युत् कम्पनीको शेयरमा न्यूनतम ४०० प्रतिशतदेखि ९०० प्रतिशतसम्म बृद्धि भएको छ। जबकी गत वर्ष मात्रै दोस्रो बजारमा प्रतिक्रिया रु १०० मा सूचीकृत भएका ती कम्पनीका शेयर घटेर असाध्यै न्यून विन्दुमा पुगेका थिए। केही कम्पनीको शेयर मूल्यमा देखिएको बृद्धि स्वभाविक भए पनि अधिकांशको अस्वाभाविक देखिन्छ।

माथिल्लो तामाकोशीको कूल १० करोड ५९ लाख किता शेयर सूचीकृत छ। बुधवार सो कम्पनीको शेयर प्रतिक्रिया रु ८०४ मा कारोबार भएको थियो। माथिल्लो तामाकोशीले मङ्गलवारदेखि नै ४५६ मेगावाट क्षमतामा विजुली उत्पादन गरे पनि सो कम्पनीको शेयरमा लगानीकर्ता आर्कषित भएका हुन्।

नेपाल स्टक एक्सचेञ्जका अनुसार हालसम्म कूल ४० कम्पनीको शेयर सूचीकृत भएका छन्। तीमध्ये सबैभन्दा ठूलो परिमाणको शेयर माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत् कम्पनीको छ। त्यसपछि रसुवागढी, साञ्जने, चिचिलिमे, वुटवल पावर कम्पनीको शेयर मात्रात्मक रूपमा बढी छ।

एकातिर बैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण तिन नसक्ने अवस्थामा रहेका भन्दै धितोपत्र बजारमा कारोबार गरिरहेका जलविद्युत् कम्पनीले सरकारसँग हारगुहार गरिरहेका छन् भने अर्कोतर्फ शेयर बजारमा ती कम्पनीको शेयरमा नै राम्रै चमकामक देखिन्छ। गतवर्ष यही समयमा प्रतिक्रिया रु ८५ मा कारोबार भएको रिडी हाइड्रोपावर कम्पनीको शेयर बुधवार मात्रै प्रतिक्रिया रु ९५५ मा कारोबार भएको छ। यसरी एकाकिसि मूल्यवृद्धि हुनुलाई धेरैले स्वभाविक मानेका छैनन्।

आँखुखोला जलविद्युत् कम्पनीको अवस्था त्यस्तै थियो। उता खानीखोला हाइड्रोपावरको शेयर मूल्यसमेत रु ५० को हाराहारीमा फरेको थियो। तर, कमजोर मानिएका कम्पनीको

शेयरमा अस्वाभाविक बृद्धि भएपछि विद्युत् नियमन आयोगले आज एक सूचनामार्फत भनेको छ, "जानाजान रूपमा लगानीकर्ता भुक्त्याउने तथा बहाकाउने प्रयोजनले वृद्धिपूर्ण सूचना प्रवाह गर्ने प्रवृत्तक एवं उत्पादक कम्पनी विरुद्ध आयोगले आवश्यक कारवाही चाल्नेछ।" भने सुनिश्चितता गराउन चाहन्छौं।"

आयोगले लगानीकर्तालाई विद्युत्सम्बन्धी आयोजना एवं कम्पनीको प्राविधिक तथा वित्तीय अवस्थाको विश्लेषण गरी तथ्यपरक सूचनामा आधारित भएर उक्त शेयरले दिने वा दिनसक्ने प्रतिफलको बारेमा राम्रोसँग लेखाजोखा गरी लगानी गर्न अनुरोध गरेको छ। हरेक प्रकारका लगानीमा फरकफरक खालका जोखिम हुने भएकाले त्यसको ध्यानपूर्वक आंकलन गर्नु स्वयम् लगानीकर्ताको जिम्मेवारी भएको आयोगको ठहर छ। विद्युत् कम्पनीको शेयरमा लगानी गर्ने क्रममा वा शेयर खरिद गर्दा विशेष सावधानी अपनाउन आयोगले सबैलाई अनुरोध गरेको छ।

आयोगले कम्पनीको नेटवर्क चुक्तापूजी भन्दा कम भए नभएको हेर्न भनेको छ। यस्तै, कम्पनीको बजार मूल्य र प्रतिशेयर आम्दानीको अनुपात कम भए नभएको विश्लेषण गर्न र चालु सम्पत्ति तथा चालु दायित्वको अनुपात धेरै भए नभएको विचार गर्न आग्रह गरेको छ।

त्यसैगरी तरलता अनुपात धेरै नभएको, निर्माणाधीन आयोजनाको हकमा कार्यप्रगति धेरै नभएको, निर्माणाधीन आयोजनाको विजुली प्रवाह गर्ने नेपाल विद्युत् प्राधिकरणको प्रसारण लाइनको कार्य प्रगति हेर्दा सो प्रसारण

लाइन आयोजनाभन्दा हिलो सम्पन्न नहुने नदेखिएको वा देखिएको विचार गर्न अनुरोध गरेको छ। आयोजनाको कार्य प्रगतिको हिसावले व्यापारिक उत्पादन गर्नुपर्ने मितिसम्म आयोजनाको निर्माण हुनसक्ने वा नसक्ने विषयमा विशेष ख्याल गर्न अनुरोध गरेको छ।

यसैगरी बैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋणको किस्ता वा ब्याज समयमा तिरेर नतिरेको एकीन गर्न, आयोजनाको सञ्चित मुनाफाको बारेमा ख्याल गर्न आयोगले विशेष अनुरोध गरेको छ। कम्पनीको व्याजदर उच्च रहेको वा नरहेको, सञ्चित मुनाफा अधिक रहे नरहेको, कम्पनीको व्यवस्थापकसँग जलविद्युत् क्षेत्रको अनुभव भए नभएको, आयोजनाले पूर्ण क्षमतामा विजुली उत्पादन गरे नगरेको हेर्नसमेत आयोगले लगानीकर्तालाई आग्रह गरेको छ। यी विषयलाई ध्यान दिएर मात्रै जलविद्युत् कम्पनीको शेयरमा लगानी गर्न भनिएको छ।

ऊर्जा उद्यमीका अनुसार विभिन्न २५ वटा कम्पनीले बैक तथा वित्तीय संस्थाको व्याजसमेत तिन सकेका छैनन्। ऊर्जा उद्यमीले समस्याको समाधान गरिदिन ऊर्जा जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयलाई पटकपटक आग्रह समेत गरिसकेका छन्। निरन्तर गुनासो आएपछि ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्रालयले सो बारेमा चासो व्यक्त गरेको छ। ऊर्जामन्त्री पम्का भुसालले आयोगका पदाधिकारीलाई मन्त्रालय बोलाएर सोबारे जानकारी लिएका थिए। उनले सर्वसाधारण लगानीकर्ता मर्काका पर्न नहुने भन्दै त्यसबारे आफ्नो जिम्मेवारी निर्वाह गर्न आयोगलाई आग्रह गरेको विवरण मन्त्रालयबाट सार्वजनिक

भएको थियो। मन्त्रालयले जलविद्युत् कम्पनीमा अनावश्यक रूपमा चलखेल गरी अप्राकृतिकरूपमा शेयरको मूल्य बढाइ सर्वसाधारण लगानीकर्तालाई गर्नुपर्ने मितिसम्म आयोजनाको निर्माण हुनसक्ने वा नसक्ने विषयमा विशेष ख्याल गर्न अनुरोध गरेको छ।

जलविद्युत् प्रवृद्धकले साधारण शेयर जारी भएको तीन वर्षपछि आफ्नो शेयर विक्री गर्न पाउँछन्। तीन वर्षको 'लकिङ' अवधि पूरा गरेका ठूला कम्पनीले शेयर मूल्य बढाउन चलखेल गरेको पाइएको छ। पछिल्लो समय बजारमा हकप्रद शेयर र लाभश शेयरको हल्ला चलाइएको छ। यस्तै आपसी सहमतिमा कारोबार गर्ने तथा शेयर मूल्य बढाउनकै लागि तथ्यहीन सूचना प्रवाह हुने गरेको सर्वसाधारण लगानीकर्ताको बुझाइ छ।

बैकको ऋणसमेत नियमित गर्न नसक्ने आयोजनाको शेयर निरन्तर 'बुलिस' हुने गरेको अवस्थामा विद्युत् नियमन आयोगले नियमन गर्दै आएको छ।

जलविद्युत् कम्पनीका लगानीकर्ताले आपसी मिलेमता गर्ने र आफैँ किन्ने तथा सोही समूहका व्यक्तिले अर्को ब्रोकरबाट खरिद गर्दा सर्वसाधारण लगानीकर्ता मारमा पर्ने गरेको गुनासो आएको छ। अत्याधिक मात्रामा गुनासो आएपछि आयोगले आज सूचनामार्फत सचेत गराएको हो।

आयोगले विद्युत् नियमन आयोग ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७५ बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाउने चेतावनी दिएको छ। बजारको वास्तविकता बुझेर मात्र शेयर खरिद तथा विक्री गर्न सर्वसाधारण लगानीकर्तालाई आयोगले आग्रह गरेको छ।

पर्यटन पुनरुत्थानका लागि दिगो पर्यटन परियोजना

सिबी अधिकारी / काठमाडौं

कोभिड-१९ महामारीले सबैभन्दा बढी प्रभावित बनेको मुलुकको पर्यटन क्षेत्रको पुनरुत्थानका लागि दिगो पर्यटन परियोजना सुरु गरिएको छ। नेपाल पर्यटन बोर्डले संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय विकास कार्यक्रम (युएनडिपी)सँगको सहकार्यमा जीविकोपार्जन पुनरुत्थानका लागि दिगो पर्यटन परियोजना सुरु गरेको हो।

उक्त परियोजनाबाट विशेषगरी पर्यटन क्षेत्रका श्रमिक तथा मजदुरलाई राहत पुग्ने छ। दुई वर्ष ६ महिना अवधिको परियोजनाका लागि बोर्डले १० लाख डलर तथा युएनडिपीका तर्फबाट १० लाख ५० हजार सह लगानी गरी कूल २० लाख ५० हजार अमेरिकी डलर बराबरको रकम खर्च गरिने जनाएको छ।

विशेषगरी पर्यटन क्षेत्रका करिव पाँच हजार मजदुरलाई अल्पकालीन रोजगारी सिर्जना गरी राहत पुऱ्याइने परियोजनाको लक्ष्य रहेको बोर्डका सूचना अधिकारी तथा परियोजनाका राष्ट्रिय संयोजक मणिराज लामिछानेले जानकारी दिए। उनका अनुसार बोर्डले देशभरका स्थानीय तहसँग पनि साझेदारी गरी थप दुई हजारभन्दा बढीलाई रोजगारी दिइने लक्ष्य लिएको छ।

परियोजना र नेपाल एशोसिएसन अफ टुर एण्ड ट्राभल एजेन्ट्स (नाटा) बीच बुधवार सम्झौता भएको छ। सम्झौताअनुसार नाटाले महामारीले कारोबार गर्ने तथा शेयर मूल्य बढाउनकै लागि तथ्यहीन सूचना प्रवाह हुने गरेको सर्वसाधारण लगानीकर्ताको बुझाइ छ।

बैकको ऋणसमेत नियमित गर्न नसक्ने आयोजनाको शेयर निरन्तर 'बुलिस' हुने गरेको अवस्थामा विद्युत् नियमन आयोगले नियमन गर्दै आएको छ।

जलविद्युत् कम्पनीका लगानीकर्ताले आपसी मिलेमता गर्ने र आफैँ किन्ने तथा सोही समूहका व्यक्तिले अर्को ब्रोकरबाट खरिद गर्दा सर्वसाधारण लगानीकर्ता मारमा पर्ने गरेको गुनासो आएको छ। अत्याधिक मात्रामा गुनासो आएपछि आयोगले आज सूचनामार्फत सचेत गराएको हो।

आयोगले विद्युत् नियमन आयोग ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७५ बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाउने चेतावनी दिएको छ। बजारको वास्तविकता बुझेर मात्र शेयर खरिद तथा विक्री गर्न सर्वसाधारण लगानीकर्तालाई आयोगले आग्रह गरेको छ।

कोभिड महामारीका कारण पर्यटन क्षेत्रका धेरै मजदुरले रोजगारी गुमाएको अवस्थामा यस परियोजनाले ती मजदुरको लागि छोटो अवधिको भए पनि रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्ने बताए। यस्तै नाटका अध्यक्ष अच्युत गुरागाईले कोभिड महामारीले पर्यटन क्षेत्रमा ठूलो रोजगारी गुमेको अवस्थामा यस परियोजनाले पर्यटन मजदुरका लागि थोरै भए पनि राहत प्रदान गर्ने बताए।

यसैबीच परियोजनाले होटल सङ्घ (हान) सँग पनि विहीवार सम्झौता गर्दैछ। क्रमशः अन्य संस्थासँग पनि सम्झौता गरेर परियोजनाको कामलाई प्रभावकारी बनाइने परियोजना संयोजक लामिछानेले बताए।

परियोजनाले विद्युत् नियमन आयोग ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७५ बमोजिम कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाउने चेतावनी दिएको छ। बजारको वास्तविकता बुझेर मात्र शेयर खरिद तथा विक्री गर्न सर्वसाधारण लगानीकर्तालाई आयोगले आग्रह गरेको छ।

सम्भारलगायतका कार्यमा संलग्न गराई ४० दिन बराबरको रोजगारी प्रदान गरिने संयोजक लामिछानेले जानकारी दिए। यसअघि परियोजना अन्तर्गत बोर्ड र नेपाल एशोसिएसन अफ ट्याफिट एजेन्सिज (नारा) बीच ट्याफिट क्षेत्रका २०० मजदुरलाई प्रतिव्यक्ति कम्तीमा १२ दिनको रोजगारी दिने सम्झौता भएको थियो। सम्झौताअनुरूप नाराले आफ्नो मातहतका २०० जना मजदुरलाई त्रिशूली, भोटेकोशी, कर्णाली, सेती र कालीगण्डकी नदीमा जलयात्रा गरिने क्षेत्रमा पूर्वाधार मर्मत सम्भार तथा सरसफाइलगायतका काम गरिने नाराका अध्यक्ष गङ्गाप्रसाद नेपालले जानकारी दिए।

यसैबीच परियोजनाले काठमाडौंको कीर्तिपुर, भक्तपुरको चाँगुनारायण, मकवानपुरको थाहा, चितवनको रत्ननगर नगरपालिकासँगै ताप्लेजुङ, सोलुखुम्बुका, सङ्खुवासभा, मुस्ताङ, पर्वत र ओखलढुङ्गाका एक-एक गरी १० ओटा स्थानीय तहसँग सम्झौता गरी पर्यटन परियोजना सुरु गरिएको तथा आउदा दिनका क्रमशः अन्य स्थानीयतह तथा सङ्घ संस्थासँग सम्झौता गर्दै काम अगाडि बढाइने परियोजनाले जनाएको छ।

नेप्सेमा दोहोरो अङ्कको गिरावट, बजार पूँजीकरण ४४ खर्ब ४३ अर्ब

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

धितोपत्र बजारमा शेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक आज दोहोरो अङ्कले घटेको छ। लगातार कीर्तिमान कायम राख्दै आएको नेप्सेमा शेयर कारोबार हुने साताको अन्तिम दिन विहीवार भने करेक्सन देखिएको हो।

नेपाल स्टक एक्सचेञ्जका अनुसार नेप्सेमा १८.२४ बिन्दुले गिरावट आई तीन हजार १८०.७८ मा ओर्लेको छ। यस्तै ठूला कम्पनीको शेयर कारोबार मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक ८.३३ बिन्दुले घटेर ५९०.१५ बिन्दुमा सीमित भएको छ। कूल २२९ कम्पनीको तीन करोड नौ लाख १२ हजार ६९७ किता शेयर रु २० अर्ब ४९ करोड ९२ लाख १० हजार ७६७ मूल्यमा खरिद विक्री भए।

नेप्सेका अनुसार कारोबार भएका कूल १३ उपसमूहमध्ये विहीवार पाँच उपसमूहको शेयर मूल्यमा बृद्धि भएको छ भने आठ उपसमूहको शेयर ओरालो लागेको छ। व्यापार १८.७१, निर्जीवन बीमा ४५.७४, अन्य ३४.२२, लघुवित्त ५०.६३ र जीवन बीमा ४६.८५ बिन्दुले बढेको छ। यस्तै बैकिङ १९.५५, होटल तथा पर्यटन ३०.०७, विकास बैक १६.२४, जलविद्युत् १२३.३१, वित्त ७३.३१, उत्पादन १९.२८, सामूहिक लगानी कोष ०.१ र लगानी ४.९२ बिन्दुले घटेको छ।

कारोबारका आधारमा अरुण कावेरी शीप स्थानमा रहेको छ। सो कम्पनीको रु एक अर्ब १६ करोड ७८ लाख ३२ हजार ४३५ बराबरको कारोबार भई शीप स्थानमा रहेको छ। अरुण भ्याली हाइड्रोपावर रु एक अर्ब १६ करोड ५२ लाख ४० हजार

३८७, नेशनल हाइड्रोपावर रु ८३ करोड ३२ लाख २० हजार २४२, रिडी हाइड्रोपावर रु ५७ करोड ९८ लाख ६१ हजार ३२० र एचआइडिसिएल रु ४८ करोड ६९ लाख सात हजार २२४ बराबरको कारोबार भई शीप स्थानमा रहे।

कारोबारका आधारमा जीवन विकास लघुवित्तको शेयरमा १० प्रतिशतले मूल्यवृद्धि हुँदा सकारात्मक सर्किट लाग्यो। रिडी हाइड्रो पावर ८.५९, साना किसान लघुवित्त ७.५१, सिडिबी हाइड्रोपावर ६.९५ र युनाइटेड इन्स्युरेन्सका लगानीकर्ताले ६.३२ प्रतिशतले कमाए।

यस्तै एचआइसिए, खानीखोला हाइड्रोपावर, पञ्चकन्या माई हाइड्रोपावरको शेयर मूल्यमा १० प्रतिशतले गिरावट आउंदा नकारात्मक सर्किट लागेको छ। झडी रूप अफ पावर ८.७६ र माउण्टेन हाइड्रो नेपालका लगानीकर्ताले ८.१८ प्रतिशतले गुमाए। साताको अन्तिम दिनको कारोबारपछि बजार पूँजीकरण रु ४४ खर्ब ४३ अर्ब १८ करोड सात लाख ८८ हजार २१८ बराबर पुगेको छ।

बीमाको प्रिमियम डिजिटल भुक्तानीबाट गर्न सकिने

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

राष्ट्रिय बीमा संस्थानको प्रिमियम डिजिटल भुक्तानीबाट गर्न सकिने भएको छ। डिजिटल भुक्तानीका लागि संस्थानले नेपाल क्लियरिङ हाउससँग कनेक्ट आईपिएसमार्फत डिजिटल भुक्तानीसम्बन्धी सम्झौता गरिसकेको जनाएको छ।

सम्झौताअनुसार अब संस्थानमा बीमा शुल्क कनेक्ट आईपिएसबाट तिन सकिने भएपछि लाइन बस्ने र कार्यालयमै पुग्नुपर्ने बाध्यता पनि हटेको संस्थानका प्रशासक कविप्रसाद पाठकले बताए। प्रशासक पाठक र क्लियरिङ हाउसका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत मिलेशमानसिंह प्रधानबीच डिजिटल भुक्तानी सेवा शुभारम्भ सम्बन्धी सम्झौता भएको थियो। संस्थानले

विगतमा 'डस' प्रविधिमा आधारित काम गरेकोमा अब डिजिटल प्रविधिबाट काम गर्नसक्ने भएको छ। व्यक्तिको जन्म मिति र पोलिसी नम्बर राख्दा त्यसले बीमितलाई सुरक्षासमेत प्रदान गर्दछ।

रिसोर्टमा जाने पँहुनालाई लक्षित गरेर चन्द्रागिरि केवलकार सञ्चालनमा

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

चन्द्रागिरि हिल्स रिसोर्टमा बस्न जाने पाहुनालाई लक्षित गरेर चन्द्रागिरि केवलकार सञ्चालनमा आएको छ। विश्वका विभिन्न मुलुकसहित नेपाला पनि नयाँ भेरियन्टसहित दोस्रो चरणको कोरोना सङ्क्रमण देखिएपछि बन्द रहेको केवलकारलाई चन्द्रागिरि हिल्स रिसोर्टमा बस्न जाने पाहुनालाई लक्षित गरेर स्वास्थ्य मापदण्डको पालनासहित सञ्चालनमा ल्याइएको हो।

हिल्सका महाप्रबन्धक अभिषेकविक्रम शाहले कोरोनाका कारण पूर्ण रूपमा सञ्चालनमा ल्याउन नसकेपनि चन्द्रागिरि हिल्स रिसोर्टमा जाने पाहुनालाई लक्षित गरेर केवलकार सञ्चालनमा ल्याइएको

जानकारी दिए। "आठ जना अर्दे केवलकारमा स्वास्थ्य मापदण्डलाई पालना गर्दै चारजनासम्म आवतजावत गर्ने गरी केवलकार सञ्चालनमा ल्याएका छौं,"- उनले भने।

१०० कोठा रहेको चन्द्रागिरि हिल्स रिसोर्टमा अहिले दैनिक ४० देखि ५० कोठा पाहुनाले भरिँदै आएका छन्। धानकोटदेखि चन्द्रागिरिसम्म केवलकारको दुरी साढे दुई किलोमिटर छ। गत वर्ष फण्डे ६ महिना बन्द रहेको केवलकार यो वर्ष फण्डे चार महिना बन्द रह्यो। काठमाडौं उपत्यकाको मनोरम दृश्य देखिने चन्द्रागिरिमा पुष्पिनारायण शाहको शालिक निर्माण गर्नुका साथै भालेश्वर महादेवको मन्दिरसमेत निर्माण गरिएको छ। मन्दिरको अलावा तीन तले भ्यू टावरसमेत बनाइएको छ। चन्द्रागिरि

हिल्ससम्म जान आउनका लागि रु केवलकारमा हाल १५० भन्दा बढी ७०० लिट्रै आएको छ। चन्द्रागिरि कर्मचारी कार्यरत छन्।

मध्य भोटेकोशी नौ वर्षमा ६५ प्रतिशत मात्र

टुडे एक्सप्रेस / चैतारा

सिन्धुपाल्चोकमा निर्माणधीन १०२ मेगावाट क्षमताको मध्यभोटेकोशी जलविद्युत् आयोजनाको नौ वर्षमा ६५ प्रतिशत मात्र काम सम्पन्न भएको छ। चिचिलिमे जलविद्युत् आयोजनाको अगुवाइमा सन् २०१३ मा सुरु गरी २०१६ मा सम्पन्न गरिनुपर्नेमा अर्कै एकवर्ष

लाग्ने आयोजना प्रमुख सूर्यनाथ भुर्तेलले जानकारी दिए। छ वर्ष अघिको भूकम्प, भारतीय नाकाबन्दी, भोटेकोशीमा बारम्बार आएको बाढी र कोभिड-१९को सङ्क्रमणका कारण काम पछि धकेलिँदै गएको छ। हाल जुरेमा पहिरो फर्ने क्रम नरोकिएकाले दैनिक काम ठुलानुसारै अगाडि बढाउन नसकिने र बाढीले क्षति भएका उपकरण ल्याउन

पनि कठिन भइरहेको उनको भनाइ थियो। आयोजनामा कार्यरत धेरै कामदार कोरोनासङ्क्रमित भएकाले पनि काममा असर पुगेको बताइएको छ। त्यहाँ हाल नेपाली ७० र चिनियाँ १८ गरी २५९ कामदार कार्यरत छन्। सातसय २४ मिटर सुरुडमध्ये ४१५ मिटर खन्य अर्कै बाँकी छ। विद्युत्गृहको काम ७५ प्रतिशत र बाँधको काम ५० प्रतिशत मात्र सकिएको छ।

काठमाडौं लगेर माथिल्लो तामाकोशीको २२० केमी सिङ्गल सर्किट प्रशासन लाइनको सब-स्टेशन बाह्रविसैमा रहने हुँदा आयोजनास्थलबाट बाह्रविसैसम्म चार किलोमिटर प्रशासन लाइनको प्रक्रिया सुरु भएको छ। यसका लागि आवश्यक पर्ने १३ वटा टावरमध्ये आठ वटा बनक्षेत्रमा रहने हुदाँ वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाट रुख कटानका स्वीकृति आउने प्रक्रियामा छ।

पूर्वराज्यमन्त्रीले गरेनन् सरकारी गाडी फिर्ता

टुडे एक्सप्रेस / जनकपुरधाम

जसपा विवादका कारण मन्त्रीबाट हटाइएका पूर्व कानून राज्यमन्त्री सरोजसिंह कुशावाहाले सरकार गाडी फिर्ता नगरेको पाइएको छ। पमदुक्त भएको झण्डै एक महिना बिन्दा समेत उलने मन्त्रालयको गाडी र सीसीटीभी फिर्ता नगरेका हुन्।

राज्य मन्त्री हुँदा लिएको सेवासुविधा मध्ये गाडी र आफ्नो निवासमा सुरक्षा प्रयोजनका लागि मन्त्रालयकै खर्चमा लगाइएको पाँच थान सीसीटीभी कुशावाहाले फिर्ता नगरेको मन्त्रालयले जनाएको छ।

आन्तरिक मामिला तथा सञ्चार मन्त्रालयका सचिव वीरेन्द्र यादवले राज्य मन्त्री कुशावाहाले मन्त्रालयको एउटा गाडी अहिलेसम्म प्रयोग गर्दै आइरहेको र मन्त्रालयलाई नबुझाएको जानकारी दिए। मन्त्रालयका एक कर्मचारीका अनुसार पटक-पटक गाडी र सीसीटीभी फिर्ता गर्न ताकेता गर्दा समेत कुशावाहाले वेवास्ता गर्दै आएका छन्।

यता पूर्वराज्य मन्त्री कुशावाहाले आफूले मन्त्री पदबाट हटे लगत्तै सबै समान फिर्ता गरेको दावी गर्दै कुनै समान बाँकी रहे मन्त्रालयलाई पत्र पठाउन आग्रह गरे। नेकपमा माओवादी केन्द्रलाई सरकारमा सहभागि गराउन मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतले गत साउन २ गते तत्काली

आन्तरिक मामिला तथा कानूनमन्त्री फिर्ता बोलाएका थिए। संसदीय दलका नेता भरत साह र जानेन्द्र यादव र राज्य मन्त्री कुशावाहालाई सो रिक्त मन्त्रालयको मन्त्रीमा माओवादी राज्यमन्त्रीमा रुबी कर्ण नियुक्त गरेका थिए।

मस्त निन्द्रमा :

भेटेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र रौतहटको माछा शाखा प्रमुख जादोवाल साह कार्यालय समयमा मस्त निन्द्रामा। तस्वीर : पत्रकार रामएकवाल साहको फेसबुक पेजबाट।

भारी परिमाणको गाँजा र घरेलु मदिरा नष्ट

विनय कर्ण / सप्तरी

जनाएको छ।

“पहाडी भदियामा विभिन्न घरधुरीबाट ४०/५० बोट गाँजा फडानी गरिएको र त्यहाँका मानिसहरूको घरमा अवैध रूपमा लुकिछिपी संचालन गरिरहेको रकसी भद्वीहरूबाट घरेलु मदिरा तथा कच्चा पदार्थ ५ हजार लिटर सोही स्थानमा स्थानिय मानिस तथा भद्व, भलाचीहरूको रोहबरमा नष्ट गरिएको छ।” प्रहरी निरीक्षक साहले भने।

उन्ले घरेलु मदिरा बनाउने कच्चा पदार्थ सक्कर लगायतका पदार्थहरू १ हजार किलोग्राम, र घरेलु मदिरा बनाउने २ सय लिटरको पानी ट्याङ्की १ थान, प्लास्टिकको भाँडा ६ थान, अलमुनियमको हन्डी ३ थान र अलमुनियमको डेक्की १ थान बरामद गरी नियन्त्रणमा लिइएको बताए।

इलाका प्रहरी कार्यालय कल्याणपुरले विहीवार भारी परिमाणको गाँजाको बोट र घरेलु मदिरा नष्ट गरेको छ। जिल्लाको खडक नगरपालिका वडा नम्बर ८ स्थित पहाडी भदियाबाट प्रहरीले भारी परिमाणको गाँजाको बोट फडानी तथा घरेलु मदिरा नष्ट गरेको हो। प्रहरी निरीक्षक उमाशंकर प्रसाद शाहको कमाण्डमा खटिएको टोलीले लागु पदार्थ गाँजाको बोट ५० थान फडानी गरी नष्ट गर्नुका साथै सोही ठाउँबाट अवैध रूपमा उत्पादन गरिदै आएको ५ हजार लिटर घरेलु मदिरा समेत बरामद गरी नष्ट गरिएको इलाका प्रहरी कार्यालय कल्याणपुरले

शोरचनको निधनमा विज्ञापन संघको समवेदना

टुडे एक्सप्रेस / जनकपुरधाम

नेपाल विज्ञापन संघ(आन)ले विज्ञापन बोर्डका सदस्य तथा राजधानी दैनिकका अध्यक्ष पूर्व सभासद महेन्द्र शेरचन प्रति समवेदना प्रकट गरेको छ।

विहीवार एक प्रेस विज्ञप्ती जारी गर्दै संघले ६७ वर्षको उमेर निधन भएका शेरचन प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोक सन्तप्त परिवारमा समवेदना प्रकट गरेको हो।

संघका अध्यक्ष सोम प्रसाद धितालद्वारा जारी विज्ञप्तीमा भनिएको छ, ‘नेपाली सञ्चार जगतका हस्ती, वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघका संस्थापक अध्यक्ष, पूर्व सभासद, नेपाल मिडिया सोसाइटीका पुर्व अध्यक्ष, मिडिया एलाइन्स नेपालका उपाध्यक्ष, राजधानी राष्ट्रिय दैनिकका अध्यक्ष तथा प्रबन्ध निर्देशक तथा विज्ञापन बोर्डका सदस्य महेन्द्र शेरचनको ६७ वर्षको उमेरमा निधन भएकोमा सञ्चार तथा विज्ञापन उद्योगले एक कुशल सञ्चार उद्यमी तथा जुफारु व्यक्तित्व गुमाएको छ। यस दुखद घडिमा शोक सन्तप्त परिवारजन, आफन्तमा हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दै स्वर्गिय आत्माको चिर शँतीको कामना गर्दछौं।’

मृतक शेरचनको विहीवार पशुपति स्थित विद्युतीय शवदाह गृहमा अन्तिम संस्कार गरिएको छ। कोरोना संक्रमणका कारण बुधवार असायिक निधन भएको थियो।

रियलमीद्वारा उत्पादित ल्यापटप अब विश्वभर उपलब्ध

टुडे एक्सप्रेस / काठमाडौं

विश्वभरि १० करोड स्मार्टफोन बिक्री भएको उत्साह मनाउन सबैभन्दा छिटो बढिरहेको स्मार्टफोन ब्राण्ड **realme** ले क्वाफायती तर **high-end segment** **df GT Series** मार्फत दुई नयाँ आकर्षक स्मार्टफोनहरू रिजलज गर्ने घोषणा गरेको छ।

realme GT Master Edition र **realme GT Explorer Master Edition**। साथै, **realme** ले पहिलो पटक आफ्नो फरक डिजाइनमा बनेको **2K-display** ल्यापटप, **realme Book** पनि लिएर आउन लागेको जनाएको छ। पहिले भन्दा अझ उत्कृष्ट उत्पादन निकाले योजना सहित **1+5+T AIoT ecosystem** बनाएर अघि बढिरहेको **realme** को लागि यो एकदमै महत्वपूर्ण कदम भएको दावी गरिएको छ। **Sky Li**, **realme** को **CEO / Founder** भन्छन्, “शदरुवाती दिन देखि नै विश्वभरिका युवा वर्गको लागि आफ्नो उत्पादन निकाले **mission** मा **realme** निरन्तर अगाडि बढिरहेको छ। आज हामी विश्वभरिका १० करोड प्रशंसकहरू माफ युवाहरूलाई परिस्कृत गर्ने फिचरहरू सहितको **AIoT** उत्पादनहरू ल्याउने घोषणा गर्दा एकदमै रोमाञ्चित भएका छौं।”

realme GT Master Edition Series: २०२१ कै सर्वोत्कृष्ट डिजाइन भएको **flagship**

आकर्षक डिजाइन र प्राविधिक रूपले सबल **high-end handset** **realme GT Master Edition Series** युवाहरूको सृजनशीलतामा विकास पुर्‍याउन क्वाफायती मूल्यमा उपलब्ध हुनेछ। युवाहरू माफ यात्राकोमहत्वबाट प्रेरित भएर **realme** ले प्रख्यात **industrial designer Naoto Fukasawa** संग **GT Master Edition Series** को डिजाइन बनाएको छ। उनले उत्पादनहरू बनाउँदा डिजाइनमा विशेष ध्यान दिएका छन्, विशेषगरी **suitcases** मा। आकर्षक वनोट वाहेक यसमा फोनको पछाडि सुन्दर गिल रहेको छ र स्मार्टफोनको इतिहासमा पहिलो पटक **concave vegan-leather** डिजाइन रहेको छ।

realme GT Series को **flagship performance** लाई निरन्तरता दिँदै **GT Explorer Master Edition**

मा **12GB** सम्म **RAM** बढाउन मिल्ने **Qualcomm Snapdragon 870 processor** रहेको छ। यसैगरी **GT Master Edition** मा **8GB** सम्म बढाउन मिल्ने **RAM** रहेको **5. GT Master Edition Series** ले **Vapor Chamber Cooling System** लाई पनि **flagship killer realme GT** जसरी नै सपोर्ट गर्छ। यी दुवै स्मार्टफोनहरूले **powerful gaming** हरू सहजै स्यान्डल गर्न सक्छ।

यसको दरिलो प्रदर्शन वाहेक **realme GT Master Edition Series** मा **32MP Sony selfie camera** रहेको छ। त्यसैगरी **GT Explorer Master Edition** मा **OIS** सहितको **50MP Sony IMX766 main camera** रहेको छ। **GT Master Edition 64MP main camera** सहित उपलब्ध छ। एचय **street photography** मा **DSLR cameras** बाट मात्र देखिने दिन, रात, पोर्ट्रेट, ल्याण्डस्केपका आकर्षक फोटोहरू अब प्रयोगकर्ताहरूले यी स्मार्टफोनबाट नैकत **reet photography mode** प्रयोग गरेर लिन सक्नेछन्।

120Hz refresh rate सहितको यी दुई स्मार्टफोनहरूमा **120Hz Samsung AMOLED screen** छ जसमा **visual** हरू आकर्षक देखिन्छ। **10240-level brightness adjustment / HDR10+ support** को साथमा **GT Explorer Master Edition** मा **56-degree curved**

display संगै **Dolby Atmos Dual Speakers / Tactile Engine** पनि **support** गर्छ। **6GB + 128GB** सहितको **realme GT Master Edition Series** को शुरुवाती मूल्य **399 USD** रहेको **5 / 8GB + 256GB** को मूल्य **449 USD** रहेको छ।

8GB + 128GB सहितको **realme GT Explorer Master Edition** को शुरुवाती मूल्य **499 USD** रहेको छ र **12GB + 256GB** को मूल्य **549 USD** रहेको छ। अगस्ट २३ देखि **AliExpress** मा उपलब्ध **6GB + 128GB** सहितको **realme GT Master Edition** को मूल्य **299 USD** रहेको छ र **8GB + 256GB** को मूल्य **339 USD** रहेको छ।

realme Book: 2K display भएको **realme** को पहिलो ल्यापटपको आकर्षक **performance** र दुर्लभ मूल्य

Blue र **Grey** रंगहरूमा उपलब्ध **realme** को पहिलो ल्यापटपमा **super-slim 14.9mm metal body** को अवकभ रहेको छ। यसमा **400 nits peak brightness** सहित **14-inch 2K full vision display** रहेको छ। परम्परागत **16:9 screen ratio** को तुलनामा यसको **3:2 screen ratio n] Microsoft Office software** प्रयोग गर्दा **screen** मा अझ धेरै **information** देखाउँछ।

‘अहिक रेडियो अहिक आवाज’
रेडियो जनकपुर
मधेशको पहिलो एफ. एम.

९७ मेगाहर्ज
Radiojanakpur 97.0 mhz
Radio Janakpur 97.0 Mhz
www.radiojanakpur.org.np

बिहान ५ बजे देखि बेलुका ११ बजेसम्म रेडियो सुन्न नभुल्नुहोला